

Bajtársi Levél

XXXVIII. ÉVFOLYAM

2. SZÁM

CALGARY, ALBERTA, CANADA

1985, OKTÓBER 31.

A MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG KÖZPONTI TÁJÉKOZTATÓJA

világszervezetünk, az MKCsBK alakult: 1948-ban.

Bajtársaink hivatalosan bejegyzett, jótékony célú társadalmi egyesületeket alapítottak az AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN:

OHIO államban: Magyar Csendőrök Családi Közössége, (Family Society of Hungarian Veteran Gendarmes), Charter: B.56-940, Cleveland, OH. USA, 1958. július 14.-én.

KANADÁBAN:

ONTARIO tartományban: Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség, Toronto-i Jótékony-sági Csoport, (Royal Hungarian Gendarmerie Veterans' Benevolent Association of Toronto), No.10 Liber. 1163, Toronto, Ont. 1962, szept.27.-én.

QUEBEC tartományban: MKCsBK Montreal-i Csoport, (Association des Veterans Gendarmes Royaux Hongrois), No.96 Libro C-268 Quebec, P.Q. le decembre 19, 1972.

ALBERTA tartományban: Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség, Calgary-i Csoport, (Veterans' Association of the former Royal Hungarian Gendarmerie), No.8775, Edmonton, Alta, 28th October, 1975.

Kiadja :

AZ MKCsBK VEZETŐSÉGE.

Veterans' Association of the former Royal Hungarian Gendarmerie

ADMINISTRATION CENTRE:

712-54th Avenue, S.W.

CALGARY, Alberta, CANADA

T2V OE1

A MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG VEZETŐSÉGE

önként és önzetlenül intézi világszervezetünk tájékoztató,nyílvántartó és segélyügyi szolgálatát.

A. / KÖZPONT

Dr. Kiss Gyula
központi vezető

vitész Szendi József
segélyalap kezelő
pénztáros (Sarasota)

Dr. Szalontai Sándor
a torontoi csoport vezetője

Domokos Sándor
Bajtársi Levél
főszerkesztő

ifj.vitész Kőrössi Zoltán
jelvény-éremkezelő

vitész Rácz István
központi pénztáros

Fazekas Lajos
nyílvántartó

Vörös Imre
ellenőr

Varga István
ellenőr

B. / BAJTÁRSI LEVÉL

Az MKCsBK hivatalos lapja,központi tájékoztatója.Beszámol közösségi,egyesületi és társadalmi eseményeinkről,a magyar élet híreiről világszerte.

Személyi hírek,könyvszemle,közérdekű levelek és értesítések,valamint a hozzájárulások nyugtázása minden számban.

Alapította,megindította és terjesztette Graz-ban (Stájerország,Ausztria) és környékén 1947.XI.1.- 1951-ig a Graz-i Magyar Csendőr Bajtársi Asztaltársaság.

Ügyvezető,levelező és kiadó: Jegenyés Pál Főtöm., Elnök: néhai vitész Karsay Jenő alez.

Szerkesztette és kiadta Bregenzben,Dreibergenben,majd Utrechtben 1951.V.12.-től 1964.IX.5.-ig néhai vitész Karsay Jenő alez.,munkatárs: néhai vitész Karsay Jenőné, született Gerencsér Lily.

Szerkesztette és kiadta Islingtonban,majd Etobicoke-ben 1964.X.1.-től 1975.VI.10.-ig, néhai vitész Kövendy Károly CM.szds.

Szerkesztette és kiadta 1975.VII.1.-től 1981.XII.31.-ig Calgary-ban,(Alberta,Kanada,) dr. Kiss Gyula és a Szerkesztő Bizottság.

Szerkesztette és kiadta,(Vezetői Bajtársi Levél néven,) Sarasotában,(Florida,USA.) 1982.I.1.-től 1983.V.31.-ig vitész nemes Baranchi Tamáska Endre.

Szerkeszti 1983.VI.1.-től a Szerkesztő Bizottság,s kiadja a MKCsBK Vezetősége
vitész Keresztes Lajos
lektor
Minden cikkért és közleményért,annak szerzője,a közlésért a kiadó felelős.

POSTACÍMÜNK:

A pénzküldemények kézhezvételét a B.L.-ben,vagy magánlevélben elismerjük és nyugtázzuk.Minden levelet,hírt,közleményt,előfizetést,hozzájárulást és pénzdöntményt a rendeltetés megnevezésével a Kiadóhivatal címére kérjük,mely a következő:

VETERANS' Association
712-54th Avenue, S.W.
CALGARY,Alberta, T2V OE1
CANADA

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen.*

B A J T Á R S I L E V É L

XXXVIII.Évf. 2.szám

Calgary, 1985 október 31.

TARTALOM:

	Oldal
I. A Vezetőség hírei	1 - 2
II. Személyi hírek, változások	3 - 18
III. Beszámolók a bajtársi közösségek életéből	19 - 24
IV. A magyar élet egyesületi és társadalmi eseményei	25 - 30
V. Tanulmányok, elbeszélések, cikkek	31 - 36
VI. A Múzeum hírei	37 - 39
VII. Könyvismertetés, sajtóhírek	40 - 41
VIII. A Vezetőség levelesládájából	42 - 43
IX. Értesítések, helyesbítés, nyugtázások	44 - 46

+ + + +

M. KIR. FEGYVERES ERŐK MUZEUMA

alapította 1970.IV.26.-án Torontóban, mint MKCsBK Múzeum, Levéltár és Könyvtár és azt 1984.XII.16.-ig, mint tulajdonát fenntartotta a M.Kir. Csendőr Bajtársi Közösség Központi Vezetősége és vitéz kövendi Szathmáry Károly m.kir.csendőrszázados (1916-1985) múzeumőr.

Címe: Magyar Ház, Kanadai Magyar Kultur Központ, 840 St.Clair Ave., West,
TORONTO, Ont., M6C 1C1
Kanada.

A Múzeum vezető és irányító szerve a Múzeumi Bizottság.

Elnök: Dr. Nagy György

TAGJAI:

A Múzeum részéről:

Dr. Szalontai Sándor
Jakab Iván
Kiss Károly
v. Máté Károly
Peterdy Mihály
Borbás Károly tb.cső.

A Magyar Ház részéről:

Dr. Ormay József
Kovács István
Kósa István
Csekő Miklós
Sárközi Aurél
Szűcs Gábor

Kurátorok: Dr.Szalontai Sándor és Kovács István

I.
A VEZETŐSÉG HÍREI

M.kir. Csendőr Bajtársi Közösség.

Központi Vezetőség.

7/1985
Kp.Vez.

MKCsBK Múzeum és Könyvtár
átadásának jóváhagyása.

Csoportjainknak, szöványinknak, tagjainknak

Calgary, 1985 augusztus 31.-én

Nyugaton.

A B.L.1985/1.szám 52.oldalán kiadott felhívásra leadott szavazatok tbn:

New Zealandból, Ausztráliából, Európából, Délamerikából, az Észak-Amerikai Egyesült Államokból és Kanadából a mai napig beérkezett, több, mint kétszáz szavazat. Ezeket kiértékelve megállapítottuk, hogy azok 93 %-ban, - tulnyomó többségben-, elfogadták a néhai vitéz SZATHMÁRY KÁROLY m.kir.csendőrszázados, alapító múzeumőr által letárgyalt és végrehajtott, a Vezetőség által is elfogadott elintézt.

A M.Kir.Csendőr Bajtársi Közösség és a Magyar Kanadai Kultur Központ, Magyar Ház megbízottjai által kötött szerződés, jelen körülményeink között érvényes és jogerős. A szerződés hatálya annak a jövőben való kölcsönös betartásán nyugszik.

A beérkezett jelentésekből ugyancsak megállapítottuk, hogy bajtársaink többségében a 40 év eltelte után is él a nevünkhöz, hagyományainkhoz való ragaszkodás. Ennek különböző formákban, következetesen, nyíltan való megvallása töltse el hittel és büszkeséggel mindannyiunk szívét és lelkét.

Bár a csendőr név megtartásáról le kellett mondanunk a Múzeum új nevével kapcsolatban, általános az a kívánság, hogy a csendőr-jelleg az új elhelyezésben is kifejezésre jusson.

A szerződésben az alábbi pontok képviselik, védik és biztosítják Közösségünk érdekeit:

1./ A M.Kir.Fegyveres Erők Múzeumban a csendőr-jelleget elsősorban őrizi és hirdeti az értékes és különleges csendőr-anyag az új, szakszerű elhelyezésben, amely a magánlakás zsufoltságában nem érvényesült eléggé.

2./ Az MKCsBK által 15 éven át fenntartott Csendőr Múzeum keletkezésének és fejlődésének leírásáról, v. SZATHMÁRY KÁROLY érdemeinek méltatásáról a Múzeumi Bizottság (MB) szerkeszt Tájékoztatót és azt díszesebb kiállításban, a Múzeum belterületén a legmegfelelőbb helyen ki fogják függeszteni (Mps.6/4 és a Magy.1.pontja). Itt kínálkozik megfelelő hely PINCZÉS ZOLTÁN vörögy.úr emlékének megörökítésére is.

3./ A Múzeum vezető és irányító szerve az MB.Tagjait egyenlő számban adja a Múzeum és a Magyar Ház. A Múzeum részéről delegálandó újabb ta-

gok továbbra is az MKCsBK rendes és tb.tagjai közül kerülnek ki.A távol-levők proxy-val (írásban) szavazhatnak. Az MKCsBK él,amíg két volt m.kir.csendőr élni fog.

4./ A kurátorok(gondnokok) egyike a Muzeum részéről kerül be szak-szemponthól,viszonosság alapján.

5./ A szerződésnek angol nyelvre való lefordítása,a Muzeum hivatalos bejegyeztetése (inkorporálás) az MB további feladatát képezi.

6./ A szerződő felek közös óhaja,hogy ha Hazánk a kommunista (oros) uralom alól felszabadul,a muzeumi anyagot haza szállíthassák,- ha erre az önálló,alkotmányos magyar kormány igényt tart. - A csendőryanagnak, mindnyájunk óhaja szerint,a Csendőr Muzeumban való elhelyezése tárgyában határozni,ugyanezen kormány lesz majd illetékes.

Mindezek után,hálás köszönetet mondunk bajtársainknak,a tengeren innen és túl,akik érdeklődésükkel kísérték a három éven át húzódó tárgyalásokat, akik jóleső együttérzésüknek adták megannyi kifejezését, akik megértő állásfoglalásukkal és a Központi Vezetőség iránti bizalommal az elintézését jóváhagyták.

Ugyancsak köszönetet mondunk a torontoi csoportunk vezetőjének és tagjainak,akik v.SZATHMÁRY KÁROLYT nehéz munkájában támogatták,akik a mi muzeumunk sorsát Közösségünk érdekében lelkiismeretük szerint önzetlenül intézték és végül azoknak,akik az átköltöztetést végezték:

Dr.Szalontai Sándor és felesége,
Jakab Iván,
Pintér Aladár,
Kiss Károly,
vitéz Máté Károly,
Bányai Pál,

Peterdy Mihály és felesége,
Borbás Károly és felesége,
Magyaródy János,
Solymos Péter,
Solymos Pál,
Kovács István és mások.

A M.Kir.Fegyveres Erők Muzeumát a torontoi Magyar Házban, 1985.VIII.17.-én, 260 fős közönség jelenlétében ünnepélyesen felavatták, továbbá ifjúságunk és a nagy közönség részére megnyitották.

H I R D E S S E E Z A M U Z E U M

a M.Kir.Csendőrség és a testvérfegyvernemek hűséges szolgálatát, helytállását,harcát békében és háborúban,valamint Hősihalottaink és Mártírjaink soha el nem múló emlékét

és érje meg Magyarország feltámadását!

Híven, Becsülettel, Vitézül!

A Központi Vezetőség nevében :

Vörös Imre
.....
Vörös Imre

Dr. Kiss Gyula
.....
Dr. Kiss Gyula
E G Y E T T É R T E K:

Varga István
.....
Varga István

v.Szendi József s.k.
v.Pácz István s.k.
Domokos Sándor s.k.

Dr.Szalontai Sándor s.k.
ifj.v.Kőrössy Zoltán s.k.
Fazekas Lajos s.k.

SZEMÉLYI HÍREK, VÁLTOZÁSOK, KINEVEZÉS, MEGBÍZÁS.

A M.Kir.Csendőr Bajtársi Közösség központi Vezetője:

Dr.SZALONTAI SÁNDOR g.fhdgy.bajtársat fölkérte a Központi Vezetőség tagjának és megbízta,hogy mint a torontoi csoportunk több éven át vezetője a közösségi együttműködést ezúton is biztosítsa. (6/1985-Kp.vez., 1985.VIII.16.)

vitéz KERESZTES LAJOS főtörm. bajtársat fölkérte az MKCsBK Bajtársi Levél Szerkesztő Bizottságába és megbízta a lektori teendők ellátásával. (4/1985- Kp.vez.,1985.VII.1.)

BORBÁS KÁROLY tart.fhdgy. bajtársat(Toronto,Ont.) a torontoi MKCsBK csoportvezető 1985.VIII.12.-én kelt javaslatára, különösen az MKCsBK Múzeum átköltöztetésével kapcsolatban nyújtott bajtársi segítsége elismeréseképpen az MKCsBK tagjául meghívta és tiszteletbeli csendőrnek kinevezte. (5/1985-Kp.vez. 1985.VIII.16.)

PETERDY MIHÁLY őrm. bajtársat a torontoi (Ont.Kanada) MKCsBK csop. vezető VIII.25.-én kelt javaslatára a M.Kir.Fegyveres Erők Múzeumához, a Múzeum részéről a Múzeumi Bizottság tagjául kinevezte. (8/1985-Kp. vez., 1985.VIII.28.)

+ + + +

GRATULÁCIÓ

BOGSÁNYI JÓZSEF ezds.úr, a Sydney-i (N.S.W.) csoport rangidős tagja 1985.julius 5.-én töltötte be Canberrában (Ausztrália) 87.életévét. Ezredes úr nemcsak a csoport közösségi munkájából vette ki a részét,de több,mint 20 éven át a helybeli katolikus egyházközség világi szervezétének élén szakszerű és céltudatos vezetéssel biztosította a Szent Erzsébet Ápoló Otthon megvalósítását is.

Isten éltesse Józsi Bátyánkat továbbra is erővel,egészséggel,boldogságban Családja körében,bajtársaink őszinte öröme. (Központi Vezetőség)

BÁNFAI JÓZSEF (Ligist,Ausztria) lovas cső.bs.-unoknak 1985-ben több jubileumi napja van: Betöltötte a 70. évet, 40 éve van Ausztriában, 30 éve osztrák állampolgár és ez év szeptemberében negyvenedszer fog résztvenni a mariazelli zarándoklaton a Magna Domina Hungarorum, Patrona Hungariae előtt.

Isten éltesse egészségben a további szép évfordulók felé.

Ifj. ANDRÉ LÁSZLÓ, M.B.M. (Master of Business Management) US főhadnagyot, aki az Egyesült Államok 7. hadseregében (Heidelberg,Nyugatnémetország) Karlsruheban teljesít szolgálatot, 1985-ben századossá léptették elő. André százados,- dr.ANDRÉ LÁSZLÓ bajtársunk (Bulverde,TX.USA.) fia-egyidejűleg tanít a komputer szakmában a szomszédos katonai bázisokon is, főleg katonai egyetemi hallgatókat. (Dr.A.L.1985.VII.25.)

Bajtársainknak évfordulójuk alkalmával és a kinevezéshez szeretettel gratulálunk és szerencsekívánatainkat küldjük!

+ + + +

LÁTOGATÁS.

Dr.SZALONTAI SÁNDOR, az MKCsBK torontoi csoportvezetője és felesége, VARGA IMRE olajmérnök, a Texaco Canada egyik vezető tisztviselője meg-

hívására 1985 júliusában rokoni látogatásra Calgaryba érkeztek. Ittlétük során összejöttek a calgaryi csoport tagjaival, hol bajtársunk ismertette a múzeum átköltöztetésével kapcsolatos eseményeket.

Dr. v. KÖRÖSSY ZOLTÁN volt cső.szds. (Rockliffe, MD., USA.) és felesége, 1985 júniusában meglátogatták ISKI JÁNOS volt törm. és feleségét Crystal Lake (Ill. USA.) melletti otthonukban, hol régi, közös egri emlékeiket beszéltek meg. A látogatásról JEGENYÉS LÁSZLÓ, a US légierő pilótája számolt be édesapjának, aki ISIÉK meglátogatása során szerzett tudomást a rendkívüli eseményről. (J.P. 1985.VII.1.)

DOMOKOS SÁNDOR, a B.L. főszerkesztője (Winnipeg, MAN.) feleségével 1985.VII.15-31.-ig torontói és környékbeli barátait és bajtársaikat látogatták meg. VII.23.-án a Magyar Házban könyveit és filmjeit ismertette negyven fős hallgatóság előtt. Ez szép eredmény, figyelemmel arra, hogy nyár közepén, bejelentés, hirdetés nélkül is sikerült torontói ismerőseit összehozni, mely BERZS JÓZSEF, a "KRÓNKA" szerkesztőjének, valamint dr. SZALONTAI SÁNDOR és feleségének érdeme. Bs.-unk könyvei eladásából befolyt 30.-dollárból 15.-dollárt a Múzeum javára fizetett be. VII.22.-én Wellandon látogatták meg SIMON IMRÉ-éket, akik büszkén mutatták meg az ottani MAGYAR HÁZ-at, melyet SIMON IMRE csop. vezető évekig vezetett. (D.S. 1985.VIII.1.)

+ + + +

HÁZASSÁGKÖTÉS

MOLNÁR MARIKA, párizsi liceumi tanárnő, MOLNÁR BÁLINT szkv.m.kir. csendőr és felesége, Méudon-i (Franciaország) lakosok leánya és PIERRE FURIC, tanár, 1985 március 30.-án tartották esküvőjüket, a Párizs melletti Poissy város virágdíszbe öltözött ezeréves katedrálisában. A fényes esküvőn kb. 80 személy vett részt, magyar részről MÁTHÉ JENŐ őrm., a párizsi MHBK és MKCSBK vezetője és felesége. Amikor az esküvői szerződés befejeződött, a székesegyház hatalmas orgonáján felhangzott, fennállása óta talán először, a magyar Himnusz. Az esküvőt, reggelig tartó jó hangulatban vacsora követte. A magyar emigráció jókívánságait MÁTHÉ JENŐ és felesége tolmácsolták. (M.J. 1985.IV.8.)

A fiatal párnak és a szülőknek küldjük őszinte szerencsekívánatainkat.

+ + + +

BETEGSÉGEK - FELGYÓGYULÁSOK

BORHY ÁDÁM (Richmond Hill, N.Y. USA.) bs.-unk, 1984.IV.23.-án prosztatata operáción esett át, majd VII.2.-án éjjel légzési nehézségekkel vitte fia kórházba. A szívműtét is sikerült és 10 nap múlva, gyógyszerekkel hazabocsátották. (B.Á. 1985.VII.19.)

JEGENYÉS PÁLNÉ, (Baxter, MIN. USA.) JEGENYÉS PÁL bs.-unk feleségének mindkét szemét megoperálták. Új szemüveget fog kapni és a látását viszszanyeri tökéletesen. (J.P. 1985.V.17.)

v. NAGY LAJOS (NORTHFIELD, OH. USA.) bs.-unknak látási zavarai vannak. Az orvosi vizsgálat eredménye szerint, a baj nem elől, a szemgolyó körül van, hanem hátul, a kisagyban. Az itt elhelyezett látást szabályozó idegszálak lassú, de megállíthatatlan elsorvadása okozza a látási zavarokat. 1985.VII.19.-ére különleges szemüveget ígértek. (v.N.L. 1985.VII.9.)

KISS KÁROLY (Toronto, Ont., Kanada) bs.-unkat 1985.VI.hó végén tüdőrákkal megoperálták. Már nagyon szépen gyógyul és erősödik, annyira, hogy mint a Muzeyumi Bizottság tagja, a Muzeyum megnyitására, aug.17.-ére és az azt követő banketre már el fog jönni. (dr.Sz.S.1985.VIII.12.)

v.SZOMBATHY LAJOS JÁNOS (Como, W.A.Ausztrália) bajtársunkat szédülés, hányinger, hányás (Meniere's disease) fogja el és napokra kínozza. Egy idő óta angina pectoris-t is "bevásárolt". Az idő felette sem megy el nyomtalanul. (v.Sz.L.J.1985.VIII.6.)

78.életévét betöltő bs.-unknak szívből kívánunk további erőt, egészséget és sok örömet családjá körében. (Szerk.)

DAJKA ISTVÁN (Gaiberg, Nyugatnémetország) ... 1985.VIII.8..." A sok betegség miatt késem a válasszal.13-án újfent jelentkezett régi maláriám. Ez ugyancsak este volt, ami rettenetes hideg és később forró rázásokkal járt. Állandóan tartok kinint, így sikerült megszelídíteni. Prosztatával és jobb térdemmel járok majdnem minden nap kezelésre Heidelbergbe. Így bizony az a véleményem, hogy nem sok a reményem arra, miszerint teljes gyógyulás álljon be. Tehát lassan felkészülök egy öregotthonban való élethez. Kívánok ott, minden egyes bs.-nak nagyon sok erőt és egészséget, hogy a B.L.-t még nagyon sokáig olvashassuk!"

KISS LAJOS cső.őrm. (Adelaide, S.A.Ausztrália) több év óta, - talán szélütés következtében, - olvasni nem tud, nem tudja magát összpontosítani. (U.M.1985.VIII.8.)/Jó lenne, ha bs.-ai, akik meglátogatják, időnként a B.L.-ből felolvassának Neki.Szerk./

Kívánunk mielőbbi gyógyulást, erőt, egészséget kedves Mindnyájuknak!

+ + + +

HALOTTAINK

Vitéz kövendi SZATHMÁRY KÁROLY, C.M., m.kir.cső.százados, az ungvári volt cső.zászlóalj 1.századparancsnoka, a Tűzkereszt 1.fokozat kardokkal és koszorúval, a Kanada Érdemrend (Canada Medal) és más háborús, béke, bel és külföldi rendjelek, kitüntetések és emlékérmek tulajdonosa, az MKCsBK vezetőségi tagja, 10 éven át volt központi vezetője és a "Bajtársi Levél" szerkesztő-kiadója, később levelező munkatársa, az MKCsBK Muzeyum és Levéltár alapítója és őre, a torontói emigrációs Eszmei Csendőrlaktanya alapítóparancsnoka, író, cserkészcsapattiszt, több lovagrend és az Árpád Akadémia tagja, a Magyar Királyi Fegyveres Erők Muzeyuma kurátora és örökös tiszteletbeli elnöke, 1985.május 18.-án, lakásán, szívkoszorú-érelmeszesedésben (trombózis) 68 éves korában váratlanul meghalt.

1916.XII.30.-án született Alsóboldogfalván (Udvarhely vm.). A család egyik őse Bethlen Gábor, erdélyi fejedelem testőre volt. Édesapja igazgató-tanító, családjukat a románok 1919-ben kiutasították.

Szolonokon érettségizett, majd a Testnevelési Főiskolára íratkozott be, melyet 1940-ben elvégzett és tanársegédi kinevezést kapott. Közben 1935-ben önként katonai szolgálatot teljesített. 1936-ban hdp.tűzmester. 1940-ben résztvett az erdélyi bevonulásban. 1941-ben a Csendőrséghez jelentkezett és Erdélyben teljesített próbaszolgálatot. 1942.VI.18.-án

cső.hadnaggyá avatták,s Székelyudvarhelyen sznypk.helyettes.1943.I.1-én az ungvári tanzlj.-hoz került,hol hamarosan rohamtanfolyamon oktatja Kárpátalja csendőreit.Később alakulatával partizánelhárításban vett részt, hol kitüntetik magukat.

1944.X.6.-án zlj.-át a Vereckei szoros védelmére vetik be,hol a sokszoros túlerőben támadó ellenséget három napon át föltartóztatták,de 50%-os veszteséget szenvedtek.Résztvett Dunántúlon a visszavonulási harcokban és 1945.III.28.-án hagyta el Magyarországot.Rövid amerikai hadifogság után szabadult és elindult családjá felkeresésére. 1947-ben Osterodeban tanított a tábor magyar iskolájában és cserkészcsapatot szervezett.

1951-ben vándoroltak ki Kanadába és Welland-ban (Ont.) telepedtek le. Folyamatosan hét magyar cserkészcsapatot szervezett és MKCsBK csoportokat alapított. 1964-ben az MKCsBK központi vezetőség elnöke,majd vezetője,személyesen keresi föl a csendőr csoportokat Kanadában, az USA-ban,később Európában,Délamerikában. 1970-ben a Közösség létszáma a tb. tagokkal együtt elérte az 1350 főt.Útjai során gyűjti az emlékeket a Múzeum részére,segélyakciót szervez és felkutatja a magányosan,egyedül, betegen élő bajtársakat.

A Royal Canadian Military Institute (Toronto,ONT.) meghívására és másutt is előadásokat tartott. 1978.I.11.-én magyar kulturális tevékenysége elismeréseképpen II.Erzsébet királynőtől megkapta a Canada Medal-t, Etobicoke polgármesterétől pedig díszoklevelet.

Saját öröklakásában az MKCsBK vezetőség támogatásával fölállítja az MKCsBK Levéltárt és Múzeumot.

A lelkes látogatók elismeréseiről a vendégkönyv oldalai tanuskodnak. 1983.VI.15.-én 100,000 levelet,okmányt adott át az ottawai Nemzeti Levéltárnak,későbbi kiértékelés végett.

1981-ben megrendezte a 100 éves Találkozót,mely a Testület még élő tagjainak felejthetetlen utolsó seregszemléje volt.Hangszalag és filmen is megörökítésre került az összejövétel.

1981 decemberében a rendszertelen munka,az éjszakázás,különösen is igénybe vette egészségét.1983 decemberében tüdőoperáción esett át,mely sikerült,de erejét,munkakészségét már nem nyerte vissza.Bajtársai,barátai aggódó szeretettel és figyelemmel vették körül.Csak üdvözlőkártyát,több,mint ötszázat kapott a szabad világ minden részéből.Utolsó munkája volt,hogy élete nagy művét az MKCsBK Csendőr Múzeumot gondos kezekbe adhassa át,hol az, a szabad,önálló Magyarországba való szállításig biztonságban lehet. Az átadást még elintézte,de a berendezésben a halál már megakadályozta.

Lakásában május 18.-án,az Eszmei Csendőrlaktanyában,személyes emlékei között gyermekei már holtan találták.

Temetése az unitárius egyház szertartása szerint ment végbe Torontóban,a Morley Bedford temetkezési intézetben,a helybeli és környékbeli magyarság általános részvéte mellett.

Ravatalán ott voltak külföldi útjain is hűséges útitársa,a Csendőrzászló,továbbá az MKCsBK központi vezetője,a torontói csoport,s mások koszorúi. V.21.-én búcsúztatták: v.HAMVAS J.JÓZSEF, VARGA GÉZA,továbbá dr.SZALONTAI SÁNDOR torontói csoportvezető,aki egyben az MKCsBK központi vezetőjét is képviselte.

dr. SZALONTAI SÁNDOR az alábbiakat mondotta:

"... Szemeinknek nem akarunk hinni, s értelmünk nem akarja felfogni, hogy ebben a sivár koporsóban v. SZATHMÁRY KÁROLY bajtársunk, a mi kedves Karcsikánk nyugszik..... Pedig nem az első eset, hogy döbbenet állunk egy-egy bajtársunk koporsója körül, de talán a legfájóbb és a legpótolhatatlanabb veszteség a Te haláloed, mely nem csak a torontoi csendőr csoportot, de az egész emigrációs csendőrséget érte.

Meg sem kíséreltem, hogy felsoroljam érdemeidet, melyet a volt bajtársaid, a volt Testületünk és a drága Magyar Hazánk érdekében kifejtettél.

Ezekhez olyan lelkiereket kellene, amelyet én, itt, a Te holttested mellett nem vagyok képes kifejezni. De talán felesleges is lenne ezeket felsorolni, hiszen több évtizedes torontoi működésed alatt Téged mindenki megismert s mindenki tudta, hogy ahol csendőr, vagy cserkész, vagy magyar érdekekről volt szó, ott v. SZATHMÁRY KÁROLY mindig az elsők között tevékenykedett.... Karcsikánk! Haláloed végtelen irt hagyott hátra barátaid és bajtársaid lelkében. Bár az utóbbi időben megdöbbenve láttuk egészségednek és kedélyednek hanyatlását, de mindig bíztunk és biztattunk Téged is, hogy ennek, vagy annak az orvosságnak a szedése, vagy bizonyos körülmények kedvezőre való fordulása visszaadja régi egészségedet. De bizakodásunk és reménykedésünk, mind hiábavalónak bizonyult az Isten akaratával szemben.

A lelkünk sír, mikor látjuk, hogy az erős kéz lehanyatlott, mely a csendőr és a magyar zászlót eddig magasán tartotta. Aki felkereste a szétszórtságban élő csendőröket s biztató szavával reményt és kitartást öntött a már csüggedő lelkekbe. Aki szenvedélyesen gyűjtött és féltve őrzött meg minden olyan tárgyat, amely a hajdani dicső Testületünk multjára emlékeztetett.

Karcsikánk! Nem hiába volt ez a nagy csendőr és hazaszereteted, ezeknek nyomait nem fogja olyan hamar belepni a feledés pora. Bár az Isten nem engedte meg, hogy megérjed azt, hogy gyűjteményeidet egy olyan múzeum keretében láthassad elhelyezve, mint amilyent Te elképzeltél, de mi, még életben lévő bajtársaid, minden erőnkkel és igyekezetünkkel azon vagyunk, hogy ezt a Te elképzelésedet valóra váltsuk.

Karcsikánk! Te már a legfelsőbb Hadúr előtt állasz. Jelentsd Neki, hogy pusztulunk, veszünk. Úgy itt kint az emigrációban, mint otthon Magyarországon, Erdélyben és a többi elcsatolt részeken. Kérjed az Urat, hogy ne engedje kipusztítani ezt a népet, melynek mindig az Isten, a Haza és a Család volt az eszményképe. Ne engedje kipusztítani egy olyan ideológia által, mely az Istent megtagadja és a családot szétzülleszt!

Most leterítettük nemzeti zászlónkat koporsód elé, mellyel a Magyar Haza küldi jelképesen búcsúcsókját, idegenben elhunyt fiának.

Mi is búcsúzunk Tőled, itt maradt bajtársaid. A búcsú fáj, s oly nehéz szavakat találni a búcsúzásra. Köszönjük, hogy itt voltál közöttünk, köszönjük a munkádat, példaadásodat, türelmedet és kötelesség-tudásodat, melynek végül is egészséged áldozatul esett.

Lehajtjuk fejünket s buzgó imánk kíséretében s kérjük az Istent, hogy ölelje magához lelkedet, s nekünk, itt maradt bajtársaidnak adjon erőt, hogy tovább járassunk azon az úton, melyet Ő kijelölt számunkra.

Nem csak a torontoi csoport nevében búcsúzom Tőled, v. SZATHMÁRY KÁROLY bajtárs, hanem a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség Vezetője, a Bajtársi Levél szerkesztősége nevében is, mely tisztségeket Te, több, mint 10 esztendőn keresztül viselted. Végül búcsúzom az emigrációban élő mindazon bajtársak nevében is, akik Téged ismertek, tiszteltek és szerettek.

Kedves Karcsikánk! Nyugodj békén, Isten Veleddi..."

Koporsóját négy csendőr és két honvéd bs.-a vitte.

A gyászoló közönség elénekelte a Székely és a Magyar-Himnusz.

Elhamvasztották.

Gyászolják: gyermekei: Emőke, Kara, Tünde és családjaik, öt unokája mind Kanadában; rokonai Magyarországon és annak határain kívül, továbbá barátai és szerető bajtársai világszerte.

Hamvait a család V.24.-én a Welland-i (Ont.) Holy Cross temetőben, Zsombor fia sírjába helyezték örök nyugovóra.

REQUIESCAT IN PACE.

"... AZ EMIGRÁCIÓBAN IS VÁLTOZATLANUL ODAADÓ HŰSÉGGEL ÉS BECSÜLETTEL ÁPOLTA NEMZETÜNK ÉS TESTÜLETÜNK ÖRÖKSZÉP HAGYOMÁNYAIT ÉS VÉDTE AZOKAT VITÉZÜL MINDHALÁLIG. NEVE FÖNNMARAD MUNKÁIBAN, EMLÉKÉT SZÍVÜNKBE ZÁRTUK..."

Ismét: "... egy vitéz katona csatlakozott Csaba királyfi égi seregéhez..."

Calgaryban 1985. V.27.-én az Árpádházi Szent Erzsébet r.k.plébánia templomban, VI.2.-án a Kálvin Magyar Református templomban a bajtársi egyesületek és képviselői és bajtársai szentmisét, illetve imát mondat-
tak lelkiüdvéért.

ÍRÁSAI - MŰVEI:

Cikkeit a sajtóban KÖVENDY KÁROLY szds.-ként írta alá és ezt az írói nevét használta, hogy ne érje bántódás hazai rokonait és családját se. Első csendőrcikke 1948-ban jelent meg TARCZ SÁNDOR "Krónika" c. legiti-
mista újságban. Cikkeinek száma több százra tehető.

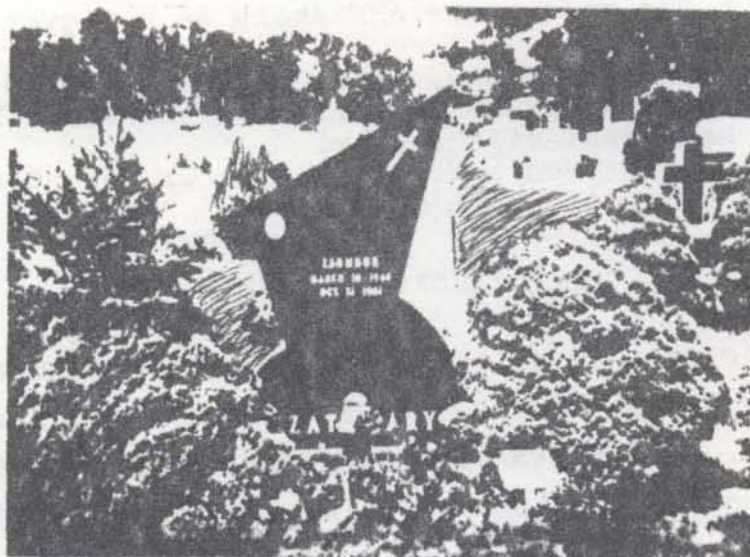
AZ EMIGRÁCIÓBAN JELENTEK MEG:

" Csendőrök a Kárpátokban ", Toronto, a szerző kiadása 1954-ben, 120 oldalon. 1962-ben Árpád díszoklevelet nyert.

" Bajtársi Levél ". Időszaki folyóirat képekkel illusztrálva, melynek 11 éven át volt szerkesztő-kiadója. 1974-ben ezüst Árpád-érmét nyert.

" Magyar Királyi Csendőrség a törvény és a rend szolgálatában. A csendőr békében, háborúban és az emigrációban. " Etobicoke, 431 oldalon, 269 képpel, 1973-ban. A szerző kiadása. 1973-ban arany Árpád-érmét nyert.

" Harcunk... 1920-1945 a Hazáért mindhalálig! " (Simonits Attila társszerzőjeként) képekkel. 1975-ben Toronto, Sovereign Press, 322 oldal.

1917 - 1985

V i r á g h e l y e t t

néhai vitéz kövendi SZATHMÁRY KÁROLY csendőrszázados sirjára:

"... A Mindenható Isten adjon szegény Karcsinak örök nyugodalmat és békességet! Karcsi megtette a kötelességét az emigrációban a csendőr bajtársakért. Istenünk akarata folytán mi is követni fogjuk, de amíg élünk imádjuk a mi Istenünket az Ó szent Fiával, az Úrjézus Krisztussal.

Tartsunk össze, fogjuk meg egymás kezét és harcoljunk úgy, ahogy tudunk és lehet, Hitünkért, szép magyar Hazánkért, Szabadságunkért:

H Í V E N, B E C S Ű L E T T E L, V I T É Z Ű L!

Zoltán bá' öreg bajtárs, s.k. "

(v.ÁGHY ASBÓTH ZOLTÁN, volt m.kir.csendőrezredes.)

+ + + + +

"... Mély fájdalommal vettem tudomásul, hogy Testületünket megint gyász érte. Az öreg magyar tölgyről ismét lehullt egy levél, melyet pótolni nem lehet, de emléke szívünkben örökre ott marad.

A megfeszített munka, a sok lelki és testi szenvedés váratlanul vitte el közülünk. Agyongyötört szíve nem bírta a szenvedést, mely véget vett életének.

SZATHMÁRY KÁROLY szds. volt az az ember, aki rengeteget dolgozott Hazájáért, a Testületért, felállította a Csendőr Múzeumot, mely testületünk dicsőségéről emlékezik, mely megmarad az utókor számára.

Cselekedeteit mindig magyar szeretet, megértés, bajtársi együttérzés és becsületes helytállás jellemezte.

Halála szomorú veszteségünk, népszerű, barátságos ember volt....

JEGENYÉS PÁL volt m.kir.csendőrfőtörzsőrmester.."

+ + + + +

"... Megrendülve olvastam fiatal, volt vezetőnk, vitéz kövendi SZATHMÁRY KÁROLY C.M., hirtelen halálát. Nagy gyász ez a csendőr Közösség számára, egy igen erős tölgy dőlt ki sorainkból. Úgy látszik, az Úristennek szüksége volt rá, azért hívta el közülünk.

Adjon az Úristen örök megnyugvást, a baráti, de idegen földben, lelkének pedig örök békességet odafenn a mennyben.

Úgy a magam, mint a franciaországi bajtársak nevében kérem tolmácsolni a hátramaradt családtagoknak mélységes részvétünket.

Emlékeire örök szeretettel gondolunk vissza.... Ismét a századja élére állt odafenn, Csaba királyfi égi seregében, ahol tovább harcol a Magyar Feltámadásért!

TÓTH JÓZSEF törm.
az MKCsBK franciaországi területvezetője...."

+ + + + +

"... Sajnálattal olvastam a gyászjelentést, mely hírül adta a nagy veszteséget, melyről mi, itt, már napokkal előbb hallottunk. SZATHMÁRY KARCSI-val utóljára a bécsi Ludovikás Találkozón beszéltem, majd Grinzingben egy vidám estét töltöttünk együtt. A háború alatt is találkoztunk.

Béke poraira, mert híven, becsülettel és vitézül szolgálta nemzetét.

JEZIERSKI L. LÁSZLÓ
volt m.kir. vk. őrgy., tb. csendőr... "

+ + + + +

"... SZATHMÁRY bs. elhunytá alkalmából, mind apósom, mind a magunk nevében, őszinte részvétünket fejezzük ki, egyrészt a Bajtársi Közösségnek, hogy egyik értékes tagját elveszítette, másrészt az általunk nem ismert gyászoló családtagoknak.

iglói BIHAR ANDRÁS, tb. cső.
vitéz VATTAY FERENC, az MKCsBK volt vezetője
iglói BIHAR ANDRÁSNÉ, VATTAY BERTA..."

+ + + + +

"... vitéz KÖVENDI SZATHMÁRY KÁROLY századosunk, a volt csendőröknek MINDSZENTY-je volt. Járt a világban szétszóródott bajtársait. A "HÍVEN, BECSÜLETTEL, VITÉZÜL" jelmondatunk fáradhatatlan apostola volt... és, mint a mártír Primás, úgy ő is elégett!

Bolygó lelke, valahol a Kárpátok örökzöld fenyvesei fölött jár. Keresi századának hősihalált halt csendőr bajtársait. Enyhe szellő, vagy zúgó vihar kíséretében vesz búcsút tőlük és utána, mint aki földi pályáját befutotta, besorol Csaba királyfi végtelen hosszú seregébe a csillagporos Hadakútján...

Adjon Neki a Hadúr békés nyugalmat az idegen hantok alatt. Amíg egy csendőr bajtársunk él ezen a szártéken: Emléke élni fog!

vitéz NAGY LAJOS
volt m.kir. csendőrfőtörzsőrmester...."

+ + + + +

"... Mély megrendüléssel vettem a hírt v. SZATHMÁRY KÁROLY szds. bajtársam és barátom hirtelen haláláról. Nem akartam elhinni, hogy az igaz, mert május 12.-iki keltezéssel, 18.-án kaptam Tőle levelet, melyben közöl-

te, hogy valószínű meg fog látogatni ezen a nyáron Floridában.

Adjon az Isten Neki örök nyugodalmat az örök Hazában sokat hányatott életének.

vitéz SZENDI JÓZSEF
volt m.kir. csendőrőrmester..."

+ + + + +

"... Nagy megdöbbenéssel vettem leveledet, SZATHMÁRY KARCSI hirtelen elhalálózásáról. Mély szomorúsággal kell arra gondolnunk, hogy mennyire fogyunk, de különösen szomorú, ha egy zászlótartó esik ki közülünk.

Szerencse a szerencsétlenségben, a múzeum anyagának átadása. E kopja tövén, nincs mért zengeni többet. Csak szomorúan, lehorgasztott fejjel állunk előtte....

N.N.
volt m.kir. csendőrszázados

+ + + + +

"... SZATHMÁRY KARCSI távozása nyomokat hagyott lelkemben, meggyászolom illendőképpen. Kérlek bensőséges részvétem kifejezésére az MKCsBK részére...

Dr. BOROSS ANDOR
szkv.m.kir. rendőrőrnagy

+ + + + +

"... Mély megdöbbenéssel olvastam levelét, mely egy nem várt halálhírnék hírnökeként zúdította ránk a fájdalmas valóságot, hogy vitéz kövendi SZATHMÁRY KÁROLY C.M. szkv.m.kir. csendőrszázados úr, mindnyájunk által szeretett és nagyrabecsült Bajtársunk eltávozott sorainkból mindörökre. De az emléke örökre köztünk fog élni! Alkotó munkában fáradt teste nyugodjon békében...

vitéz VÉGVÁRI-MÜLLER ANTAL őrm.
a Sao Paulo-i MKCsBK csoport vezetője..."

+ + + + +

"... SZATHMÁRY KARCSI haláláról a gyászjelentést annak idején megkaptam. Korai, bár sajnálatosan előbb, utóbb várható halála nagyon elszomorított. Nekem Karcsi mindig szeretett, jó bajtársam volt, kinek bajtársi segítőkészségét nem egyszer tapasztaltam. Bizonyos, hogy elmmúlása jelentős veszteség a még létező Közösségünk számára. Emlékét őszinte ragaszkodással őrzöm és megőrzöm. Megérdemli.

vitéz SZOMBATHY LAJOS JÁNOS zls.
az MKCsBK Bajtársi Levél levelező munkatársa..."

+ + + + +

"... Szegény Karcsi elköltözése rém megrázott, habár halálával igazán számolni lehetett. de tele volt tervekkel, reménnyel, habár az utóbbi időben eléggé letargikus volt... Karcsiban én, egy igen jó, önzetlen barátot vesztettem el. Együtt szolgáltunk Ungvárott, sok, szép, kedves fiatal emlék fűzött minket egymáshoz. Dehát, sajnós, ez az élet rendje...

SÜTŐ ISTVÁN
volt m.kir. csendőrfőhadnagy..."

+ + + + +

"...Szomorúan vettem a hírt szegény régi jó barátom, Karcsi haláláról. Igen lesújtott, két nappal halála előtt hívtam fel telefonon és elbeszélgettünk, habár nagyon letört volt.

Sokat dolgozott a magyarságért, szeretett Csendőreiért. Igaz jó magyar volt, aki megtette a kötelességét és mindent elintézett, mielőtt a Hadak Útjára lépett. A jó Isten adjon örök nyugalommal Neki! Csatoltan itt küldök két csekket a Veterans' Association részére, az ő emlékére, virágmegváltás helyett. Az egyik dr. v. TAPOLCSÁNYI OSZVALD az Ohio Vitézi Rend székkapitánya, Karcsi jóbarátjától..."

Simontsits Attila
volt m.kir.páncélos hadnagy

+ + + + +

A POMPÉI KATONA.

(vitéz SZATHMÁRY KÁROLY m.kir. csendőrszázados emlékére.)

Rengett a föld... A láva tűzfolyam
Mindent elnyelő végzetként rohan...
A hamu hull... a gáz meg fojtogat...
S Te állsz a vártán mereven, egymagad.
Katona vagy! Az esküd kötelez.
Megalkuvást a lelked nem keres.
S bár tudod, hogy a harcod elveszett
Egy maradt csak meg, a becsületed.
S bár körülötted rohan a tömeg...
Te nem szeged meg hűség-esküdet.
Lándzsád markolva állsz az őrhelyen...
És eltemet az örök végtelen.

Meghalt az őr, de az emléke él!
Mégkövült teste hűségről beszél.
S mi, tiszteljük évszázadok után
Az őrt, ki a pompeji éjszakán
A hűségről örök példát adott,
S ki hősként hal, az soha nem halott!

Winnipeg, 1985 májusában

DOMOKOS SÁNDOR

volt m.kir.csendőrfőhadnagy

+ + + + +

Gyászjelentését, halálhírét hozták
az alábbi bel és külföldi újságok, lapok:

Globe and Mail, Toronto, Kanada
Kanadai Magyarság, Toronto, Kanada
Krónika, Toronto, Kanada
Calgary Hírmondó, Calgary, Kanada
Hadak Útján, München, BRD.
Nemzetőr, München, BRD.

Katolikus Magyarok Vasárnapja, OH.USA
Szittyakürt, Cleveland, OH.USA.
Amerikai Magyar Értesítő, Baltimore, MD.
Magyarság, Pittsburg, PA.USA.
Floridai Bajtársi Híradó, Sarasota, USA
Perthi Magyar Hírek, Ausztrália.

+ + + + +

+ + + + +

vitéz THASSY-PLÁVENSZKY FERENC, m.kir.cső.alezredes, a Kormányzói Dícsérő Elismerés, az I.osztályú Ezüst Vitézségi Érem és más háborús és béke-kitüntetések tulajdonosa, a Szent László Társaság és Rend Lovagja, az MKCsBK Bajtársi Levél áldozatos támogatója és levelező munkatársa, 1985.IV.19.-én, agyvérzésben, Ottawa-i (Ont.Kanada) lakásán, 88 éves korában váratlanul meghalt.

1896-ban született Tiszakanyáron (Szabolcs vm.), hol apja a premontrei kanonok rend Jászóvár-i Prépostság birtokán gazdatiszt volt.

A vidéki élet szabadságát, örömeit élvezve, hamar elsajátította a lo-vaglást, úszást, vadászatot. Ezek megalapozták természet és sportszeretetét és segítették későbbi eredményeihez. Iskoláit Sátoraljaújhelyen, Kassán, Miskolcon és Budapesten végezte, hol érettségizett és 1913-ban a közgaz-

dasági egyetemre iratkozott be.

1915-ben önként vonult be a miskolci 10.h.gy.ezredhez.Mint hdpd. őrmester harcolt az orosz,román és olasz hadszíntéren,s kiérdemelte a kis és nagy Ezüst Vitézségi érmet. 1918-ban, kérelmére, fölvtették a Csendőrséghez.A csendőrtiszti tanfolyam elvégzése után,állomáshelyei: Kaposvár,Miskolc,Budapest,Paks és ismét Miskolc voltak,hol mint oktató-tiszt sznypk. helyettes és sznypk., majd iskolaparancsnokként szolgált. Ezek mellett,mint sportkiképző edzője volt az atletikában a csendőröknek és csapatversenyekben,mint járőrpk. velük együtt indult.

Egyénileg 1928-ban a Ludovikán tartott első magyar öttusaversenyt nyerte meg és ezzel tagja lett az olimpiai keretnek.Indult több helyi és országos vívó, úszó és lovasversenyben és nyert több helyezést és bajnokságot. (B.L.1980/2.szám).

1942-ben,saját kérésére nyugdíjazták. A polgári életben,mint a Diós-győr-Vasgyári Termelőszövetkezet elnökét,kinevezték Borsod vm.kormány-biztosává. 1944-ben visszaténylegesítették és Ungvárra osztották be az 1.hadsereg közigazgatósági pság-hoz rendészeti előadónak.Kinevezték alezredesnek.

KARÁCSONYI altbgy. csoportjával Luzséban (Csehország), 1945.V.12.-én orosz fogságba esett, Oroszországba hurcolták.

1950 Karácsony estéjén,hat év után érkezett meg Kievből Budapestre, ahol az AVO már várta.Kimerítő és megalázó kikérdezések és bántalmazások után Kazinc-Barcikára (Borsod vm.,azelőtt Sajókazinc,) kényszermunkatáborba vitték,honnan 1953 szeptemberében szabadult.

1964.IV.30.-án veje és leánya hívására kivándorolhatott Kanadába feleségével együtt és Ottawában telepedtek le.1969-ben elnyerték a kanadai állampolgárságot.

1981.II.14.-én a Calgary-i csoport meghívására résztvett a 100 éves ünnepeken,valamint V.15-17-én Torontóban tartott Jubileumi Találkozáson, s az Ottawában, a magyar szabadságharc 25. évfordulóján tartott parlamenti fogadáson.

Mindvégig jó egészségnek örvendett és ezt a rendszeres sportolásnak tulajdonította. A télen még sielt és az úszást nem mülasztotta el. 1985-ben,II.19.-én könnyebb agyvérzést kapott.Idejében kórházba vitték és megfelelő kezelés után két hét múlva kibocsátották. IV.19.-én megint összeesett, ez a roham már végzetes volt.

Szellemi és testi frissességét végig megtartotta. Istenben való mély-séges hit,tiszta keresztény erkölcs és életszemlélet,a természet és sportszeretete vezette egész életében. A vele való beszélgetés lelki föl-frissülést jelentett az anyagelvűség egyre sötétedő világában.

Klasszikus műveltsége egyik jelmondatát: "Mens sana in corpore sano" (egészséges lélek az egészséges testben), életével igazolta be.

Életleírását így fejezte be: "... Jövevény voltam és befogadtatok. (Máté 25:35) Örök hála Kanadának, hogy itt letelepedhettünk,új hazát nyertünk,de szülőhazámat nem lehet elfelejteni.De nincs a világnak még egy olyan országa,mely úgy gondoskodna és mindennel ellátná idős állampolgárait,mint Kanada.Hálatalelt szívvel köszönjük ezt,amit mi öregek,csak azzal tudunk viszonzni,hogy jó állampolgárai vagyunk és leszünk Kanadának."

Búcsúztatása IV.22.-én ment végbe a temetkezési intézetben,hol családja,hozzátartozói és bajtársai jelenlétében, Nt.ZUGOR ERNŐ,ref.lelkipásztor mondott megható beszédet,a kötelességét híven teljesítő és hívő lelkű katonáról,a Kafarnaum-i százados történetét véve ígéül.

Temetése másnap, IV.23.-án volt a r.kath.egyház szertartása szerint a lengyel r.k.templomban. A gyászmisét Ft.FÜLÖP JÓZSEF S.J.mondotta. Segédkeztek:Nt.ZUGOR ERNŐ és CSERHALMI FERENC őrm. az MKCSBK montreali csoportjának vezetője, aki a Közösséget és a központi vezetőt is képviselte.

Búcsúztatót mondott dr.v.BENKŐ GYULA, az alábbiak szerint:

"... Utolsó Isten-hozzádot mondok Neked, Feri Bátyánk, amikor búcsúzom Tőled, Vitézi Rend-társaid, csendőr és honvéd bajtársaid nevében. Búcsúzunk Tőled, aki egy hosszú élet minden viszontagsága között, mindvégig

HÍVEN, BECSÜLETTEL, VITÉZÜL

szolgáltad magyar hazánkat.

A főiskola padjaiból kerültél az első világháború csatatereire, ahol hősiesen, kiválóan helyt állottál, ahogy erről tanuskodnak Nagy Ezüst és számos más kitüntetéseid.

A két világháború között az ország biztonságát és rendjét szolgáltad a Magyar Királyi Csendőrség kötelékében. A m.kir.Csendőrség világviszonylatban az egyik legjobb, legpéldásabb közbiztonsági szervezet volt, s hogy mit ér a közbiztonság, arra sajnos akkor ébred rá az ember, - otthon is, meg itt is, - amikor az hiányzik.

A második világháborúban ismét szolgáltál hadműveleti területeken is, egy olyan aljas háborúban, amilyent eddig nem ismert a történelem. Egy olyan háborúban, ahol minden civilben bújkálhat egy orvlövész, ahol sokszor nincs front és mindenütt front van, s ilyen körülmények között kell biztosítani, előre-szállítani az élelmet, az üzemanyagot és a lőszert, s visszafelé a sebesült bajtársakat. Signum Laudis érdemed bizonyítja, hogy helyt álltál ebben a harcban is,

HÍVEN, BECSÜLETTEL, VITÉZÜL.

S az összeomlás után, amikor szerencsés, győztes országok katonáinak megbecsülés, elismerés és jutalom lett az osztályrészük, akkor szegény, eltiport Hazánk védőinek sorsa jutott Neked. Előbb hosszú orosz hadifogság (7 esztendő), s amikor onnan végre hazaengedtek, akkor a még sokkal megalázóbb, nyomorultabb és gyötrőbb internáló és büntető táborok (3 év), a kommunista uralom alatt gyötrődő hazánkban. Megostoroztak, ütöttek-verték, szembe köpdösték, s ami gyalázatos kínzást perverz emberri agy ki tud gondolni, azt végigpróbálták Rajtad.

Isten őrzött meg ezeken a poklokon keresztül, s Te megmaradtál mind-ezekén keresztül, utolsó leheletedig, töretlenül magyarnak. Soha nem tagadtad, sőt, büszke voltál arra, hogy

HÍVEN, BECSÜLETTEL, VITÉZÜL

éltél és szolgáltad magyar Hazánkat egy életen át, jóban, rosszban egyaránt.

Feri Bátyánk, adjon Neked Isten békés nyugodalmat az idegen földben, példád és emléked pedig intsen bennünket arra, hogy mi is szolgáljuk Hazánkat

HÍVEN, BECSÜLETTEL, VITÉZÜL,

ameddig élünk.

Feri Bátyánk, Isten Veled! ... "

Ottawában temették el, 1971.II.13.-án elhunyt felesége mellé. Gyászolják: egyetlen leánya, SZIRÁNYI TIBORNÉ, szül.THASSY-PLÁVENSZKY ÉVA, veje SZIRÁNYI TIBOR, valamint gyermekeik, ÉVA, JUDIT és TIBOR, családjaik, kiterjedt rokonsága Magyarországon, Kanadában, továbbá barátai, bajtársai és a MKCSBK tagjai világszerte.

Tanulmányai, cikkei, visszaemlékezései, versei megjelentek a clevelandi MCsCsK "Egyesületi Értesítő"-jében 1968-1974-ig és a "Bajtársi Levél"-ben 1977-1985-ig.

Az alábbiakban kivonatokat hozunk utolsó leveleiből:

Ottawa, 1985.II.9.-én: "... Köszönöm kedves megemlékezésedet, mikor 4 évvel ezelőtt együtt-tölthettük a Csendőrnapi Ünnepséget. Számomra lelkileg felemelő és felejthetetlen marad. Mindezt Nektek köszönhetem..."

1985.III.4.-én: "... Febr.19.-én d.u.7 órakor, váratlanul, egy stroke-t kaptam és összeestem, mint egy zollstock szobámban, egyedül voltam. Mikor észhez jöttem, elkúsztam, mint egy jó honvéd és csatár a telefonomhoz és sikerült telefonálnom a lányomnak, hogy rosszul vagyok. Ők eljöttek az unokámmal és bevittek az orvosom kórházába a Queensway Carlton Hospital-ba és ott kezelés alá kerültem. Járnai egyelőre nem tudok jól, de remélem, rendbe jövök, ha a Jóisten megsegít. Nincs balanszom és a fejem is kissé konfuzus. Egyébként ma jöttem ki a kórházból, vagyis III.4.-én haza. Milyen jó haza jönni.

A kórházban jól elszórakoztam az utóbbi napokban, mert v. BENKÓ GYULÁ-tól kaptam egy jó könyvet, nevedet is olvastam benne, KOLTAI JENŐ: "Egy honvédtiszt visszaemlékezései." Kedvesen és jól van megírva. A közepe felé tartok. Sajnos, nehéz olvasnom, a szemem nem bír sokáig olvasni, elfárad.

Látod, milyen az élet! Még az előtte való nap sieltem és fényképeztem."

1985.III.19.-én: "... Megkaptam 8.-i leveledet. Köszönöm. Orvosom egyelőre még az utcára sem enged ki, így nem szívhatom a szabad levegőt, csak a nyitott ablakomon keresztül. A jövő hónapban kísérettel mehetek csak ki. Lassan, lassan javúlok. Teljes biztonsági érzetem még nincs meg, még billegek. Barázdabillegető vagyok. Úgy látom, hogy a botot, mint segédeszközt, nem fogom tudni már elhagyni, a harmadik lábam lesz.

Egy fizioterápiás nővér jár hozzám egy héten háromszor, masszírozni, ami nagyon jót tesz. Emellett 10 féle gyógyszert szedek. Fájdalmam csak a derekamban és a nyakamban van, ami bizony elég erős. Háztartásomat pedig egy önkéntes nővér látja el hetenként háromszor. Ilyen jó dolgom sohasem volt, csak mikor drága jó Feleségem élt mellettem. Ezt az ellátást Kanadának köszönhetem. Ilyen gondoskodó állam még egy nincs!..."

1985.IV.19.-én: "... Magamról nem sok jót tudok mondani, nehezen javulok, sőt, még egy másik baj is társult a betegségemhez. Nagyon nem jól vagyok. Most már három orvos is vizsgál, nem tudom, mit sűtnek ki. Még mindig nehezen járok..."

... Nyugodj békében Feri Bácsi, emlékedet megőrizzük"

+ + + + +

GODÁNYI ERNŐ, m.kir.honvédezredes, az MHBK amerikai főcsoportjának közel két évtizeden át volt vezetője, több háborús és békebeli kitüntetés tulajdonosa, hosszas és súlyos betegség után az Iowa-i Amesben (USA) 1985.IV.10.-én 88 éves korában elhunyt. (K.M.V.1985.V.5.)

Dr. KISS LÁSZLÓ m.kir. csendőrszázados, az Erdélyi Emlékérem tulajdonosa, a pécsi volt csendőrszárny pk.helyettese elhunyt.

1985.I.8.-án került kórházba, honnan hamar elbocsájtották, s otthon, farmján üdült. III.5.-én temették bajtársi részvét mellett, Melbourneben. (Dr.Sz.E.1985.III.7.)

Özv. TAR JÓZSEFNÉ, szül. TORNYOSSY ANGYALKA ANNA, néhai TAR JÓZSEF csendőr (1897-1976) özvegye, okleveles bába, tb.csendőr, a 100 éves Jubileumi Díszérem tulajdonosa, az Emigrációs Eszmei Csendőrlaktanya nemeslelkű, nagy jótevője, Etobicoke-ban (Ont.Kanada), 1985.II.28.-án, 86 éves korában váratlanul meghalt.

1899-ben született Magyarországon. Képesítését 1945-ben nem ismerték el és ezért kivándorolt Amerikába. Ott megismerkedett férjével, kinek Manning község mellett (Alberta, Kanada) saját megművelt földje és háza volt. Az idő és a kor előrehaladtával a szépen kiépített gazdaságot eladták és Windsor-ba költöztek, hol férje 1976.II.21.-én meghalt.

Még ez év őszén tudomást szerzett arról, hogy Torontóban van egy csendőr múzeum és azt meglátogatta. Mikor kérésére a múzeumőr, a múzeum anyagi helyzetéről is tájékoztatta, elhatározta, hogy elhunyt férje emlékére, v. SZATHMÁRY KÁROLYT, - aki egész lakását a múzeum elhelyezésére használja, - legégetőbb anyagi gondjaitól mentesíti.

Így, 1976 decemberében, az öröklakást terhelő jelzálogköicsönöket, 15,741.66 összeggel kifizette és azt tehermentessé tette. v. SZATHMÁRY meghívta, hogy lakjon nála. Berendezte részére legszebb szobáját és 1978.V.26.-án átköltöztette. Az özvegy halott urát is áthozatta és az etobicokei Riverside temetőben helyezték örök nyugalomra.

1979.XI.2.-án, saját elhatározásából, a közeli Islington kerületben kiutalt vadonatúj városi lakásába költözött át, hol most már saját bútorai és emlékei között kényelmesen berendezkedett.

v. SZATHMÁRY mindvégig támogatta bevásárlásainál, intézte hivatalos ügyeit és a közlekedésben is segítségére volt.

Testi és lelki frissességét végig megőrizte, járása közben még sétabotot sem használt.

1985.III.2.-án temették a r.kath. egyház szertartása szerint. A gyásmisét Ft.Máté József S.J. mondta. A Riverside-i temetőben csendőr ura mellé helyezték örök nyugalomra. (B.L.1978/1; 1979/2; 1980/1. és v.Sz.K. 1985.III.24.)

MOLNÁR GYÖRGY, ügyvéd, az MHBK calgary-i csoportjának tagja és jogtanácsosa, 1985.IV.15.-én hosszú szenvedés után 33 éves korában meghalt. V.18.-án temette a ref. egyház szertartása szerint Nt.GÖNDÖCZ KÁLMÁN ref. lelképásztor, rokonai, bajtársai részvéte mellett. Az egyház részéről v. SEBŐ ERNŐ, az MHBK részéről id. SZAKONY ANDRÁS csop. vez. helyettes búcsúztatták.

DR: ISPÁNKI BÉLA r.kath. áldozópap, pápai kamarás (Msgr.), 28 éven át angliai főlelkész, az MKCSBK tiszteletbeli tagja és a londoni csoportunk szeretett barátja, Londonban (Anglia) szívszélhűdés következtében, 68 éves korában, 1985.V.9.-én hirtelen elaludt, elhunyt.

1916.X.30.-án született, mint a család 10. gyermeke. Papi iskoláit Rómában végezte. MINDSZENTY hercegprímás vagyoni titkára volt.

1948.XI.16.-án a kommunista rezsim letartóztatta és 1949 februárban életfogytiglani börtönre ítélte. Megjárva az ország különböző börtöneit, 8 évi raboskodás után, az 1956-os dicsőséges forradalom alatt, a csolnoki rabbányából szabadult. Az országot elhagyva, 1957-től angliai főlelkésként szolgált híveit. Fáradhatatlanul és közszeretettel végezte papi hivatását. Bajtársi Közösségünknek nagy barátja volt. Nem múlt el olyan feb.14.-i ünnepség, ahol meg nem jelent volna. Beszédeiben mindig megemlékezett azokról a csendőr bajtársakról, akikkel rabsága alatt megismerkedett és akiket kivégeztek.

Temetése V.21.-én a Kensington Church Str.-i karmelita templomban 15 pap és kb.500 gyászoló híve és barátja részvételével ment végbe.

A gyásmisén elénekelték a Himnuszt. Koporsóját, mi, volt rabtársai vittük és a Kensal Rise-i temetőben helyeztük örök nyugalomra. A legszebb

virágok fedték be sírját, köztük az MKCsBK koszorúja.

Elhunytával nagy úrt hagyott maga után. Személyével egy nagy magyar, kiváló lelkipásztor és bajtárs hagyott itt bennünket. Magam is együtt voltam Vele Csolnokon a rabbányában. Béla bátyánkkal volt szerencsém néhány szabadságot is együtt tölteni. Szenvedélyes horgász volt. Három gyermekünket keresztelte meg. Elhunytával egy jó barátal lettem szegényebb. Nyugodjál békében, Béla Bátyánk!..." (v.Sz.J.1985.VI.1.)

SOMOS MÁTYÁS m.kir.cső., vizsgázott törzsőrmester, agyvérzés okozta hosszan tartó betegségben, a hamiltoni (Ont.Kanada) Árpádházi Szt.Erzsébet Magyar Otthonban, 1985.IV.10.-én 78 éves korában meghalt.

Kivándorlása után Torontóban telepedett le, családja otthon maradt.

1966-ban agyvérzés érte, melyből egy hónap múlva felépült, de jobb lába béna maradt. Törhetetlen akarata folytán, önállóan látta el magát és hosszantartó betegségét mindvégig türelemmel és megnyugvással viselte. Családját háromszor meglátogatta. 1977-ben a Szt. Erzsébet Otthon lakója lett, hol gondos ápolásban részesült.

Elhamvasztották. Lelkiüdvéért bajtársai Hamiltonban, a Szt.Erzsébet Otthon kápolnájában szentmisét mondatnak. Gyászolják özvegye, fia, családja, rokonsága, bajtársai és barátai. (Id.S.M.1985.VII.5.)

SIMON ANDRÁS, volt m.kir.cső.szakaszvezető, Lethbridge város ny.alkalmazottja, 1985. júniusában, 66 éves korában meghalt.

Kenderesen (Jász Nagy Kun Szolnok vm.) született, katonai szolgálatot Kassán teljesített, majd belépett a Csendőrséghez. Az utolsó években a képviselőházi őrségnél teljesített szolgálatot.

1985.VI.27.-én temették el Lethbridge-ben a magyar ref.egyház szertartása szerint.

Gyászolják: özvegye, leánya, veje, 3 unokája, barátai és bajtársai. (v.S.E. 1985.VII.2.)

Nemes bikafalvi MÁTHÉ TIBOR m.kir.cső.főhadnagy, a szabadkai volt csendőrszárny pk.helyettese West Covinában (Cal.USA.) 1985.III.5.-én meghalt.

Az MKCsBK-nak hűséges támogatója volt. Temette Nt.KÁLMÁN SZABOLCS, 1985.III.9.-én, barátai és jóismerősei részvételével a helybeli Ross Hills Memorial Park temetőbe.

Gyászolják: özvegye, barátai és bajtársai. (Mrs.T.de M. 1985.V.25.)

Vitéz nagyajtai HUSZÁR JÓZSEF szkv. m.kir.őrnagy, hosszú betegeskedés után, 1985.VII.9.-én Clevelandban (OH.USA.), 82. életévében meghalt.

1904.VI.7.-én született Szatmárpálfalván (Szatmár vm.). A Ludovika Akadémia elvégzése után hadnaggyá avatták. A csendőr tisztitanfolyam elvégzése után, rövid ideig a Csendőrségnél teljesített szolgálatot, majd kérésére áthelyezték a Honvédséghez. A háború alatt zljpk.-ként szolgált, melyből kifolyólag tagja lett a Vitézi Rendnek. Az MKCsBK B.L.-nek hűséges támogatója volt.

Búcsúztatása a ref.egyház szertartása szerint ment végbe az Első Magyar Presbiterianus Egyház templomában VII.13.-án barátok, bajtársak és tisztelők együttérző részvéte mellett.

Elhamvasztották. Hamvai a balkányi (Szabolcs vm.) családi sírboltba kerülnek örök nyugalomra.

Gyászolják: felesége GÓDÉNY MIMI, gyermekeik: ÁGNES, dr.VÁRDY BÉLANÉ, JÓZSEF, BEATA, BÄRNER BURKHARDNÉ, unokái, családjaik és kiterjedt rokonsága Magyarországon és Erdélyben.

Legyen áldott emléke és nyugodjék békében. (Gyj..)

Vitéz VÖRÖS KÁROLYNÉ, v.VÖRÖS KÁROLY tb.cső.felesége és néhai FARKAS ISTVÁN cső.alhdgy. leánya, hosszú hónapokig tartó gyógyíthatatlan betegségben, Sao Paulóban (Brazília), 1985.VI.12.-én elhunyt.

Apja a győri osztálynál teljesített szolgálatot és innen hozta magával Testületünkhöz fűződő ragaszkodást, szeretetet, melyet az emigrációban is megtartott. Csoportunk összejöveteleinek férjével együtt állandó vendége és áldozatkész támogatója volt. Elhamvasztották.

Hamvait a helybeli Getsemane-i temetőben helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra.

Gyászolják: férje, fia András és családja, leánya Katalin, a Vitézi Rend, a Szent László Társaság és Rend, valamint az MKCsBK helybeli csoportja, a család jóbarátai és tisztelői. (v.V.M.A. 1985.VII.7.)

Dr.BOGYA ANDRÁS, volt m.kir.cső.százados, a csíkszeredai csendőrszárny parancsnoka, életének 72. évében, 1985.IV.8.-án Budapesten elhunyt.

1913.VI.26.-án született Dévaványán (Bihar vm.). Jogi tanulmányainak elvégzése után lépett be a Csendőrséghez.

Elhamvasztották.Hamvait, kívánságára, a gyászoló család 1985.V.8.-án helyezte el a szülők sírjába, Dévaványán. (Gyj. v.BTE. 1985. VIII.13.)

KISHÁZY JÁNOS volt m.kir.cső.őrmester New Yorkban (N.Y.USA.) 66 éves korában gyomorrákban meghalt.Közösségünkkel nem tartott kapcsolatot. (B.Á. 1985.V.19.)

Özv.vitéz balástelki és gálfalvi CSONTOS ELEKNÉ, szül.nagyberivóji BOÉR GIZELLA, 1985.VI.26.-án 75 éves korában San Franciscóban (Cal.USA.) elhunyt. v. GÁLOCSY ÁRPÁD, az MKCsBK tb.tagja az elhunytban anyósát gyászolja. (Floridai Bajtársi Híradó III.évf.2.szám.)

Özv. KOTRUCZ ISTVÁNNÉ Adelaide-i (S.A.Ausztrália) ~~született~~ azelőtt Vámosmikola, Hont vm.-i lakos, FODOR JÁNOS törm. feleségének, ILONKÁNAK közszeretetlen álló, igen tevékeny édesanyja, súlyos műtétek után, mikor már a javulás útján volt, 1985.VII.21.-én, 87 éves korában váratlanul elhunyt.

Adelaideben temették. Számos bajtárs és hozzátartozóik, a Család igen sok barátja kísérték el utolsó útjára.

Gyászolják: veje FODOR JÁNOS és felesége ILONKA, a rokonok, jóbarátok Ausztráliában és az Óhazában. (U.M. 1985.VIII.8.)

Özv. DETEKY GUSZTÁVNÉ, szül. MYRON EDITH, néhai DETEKY ÁGOSTON, m.kir. cső.alezredes özvegye, 1985.VII.22.-én Fairborn-ban (Ohio,USA) leányának, ILDIKÓ-nak otthonában elhunyt. 1913-ban született Erdélyben.

DETEKY alez. az egri cső.osztály pk.-a volt, aki az USA-ba való kivándorlásuk után hosszú évekig az MHBK pittsburghi (PA.USA.) csoportját vezette. Gyászolják: fiai HUBA és PÁL, leánya ILDIKÓ, Mrs.LEON MARTIN és családjaik, valamint Erdélyben és Magyarországon élő rokonsága, az MHBK és MKCsBK tagjai és barátai. (Magyarság, 1985.aug.15.)

Nt.SZELECZKY OLGA, szolgálaton kívüli református lelkipásztor és vallástanár, 1985.VII.20.-án Hollywood-ban (Cal.USA) váratlanul elhunyt. Temetése az Amerikai Független Magyar Református Egyház szertartása szerint VII.27.-én ment végbe a Forest Lawn Mamorial Parkban, Nt.NÉGYESSY BERTALAN és még három paptársa részvételével.

Gyászolják: húga, SZELECZKY ZITA, a volt Nemzeti Színház művésznője, tb.csendőr, rokonai, tisztelői, barátai Argentínában, Amerikában, Kanadában és Magyarországon. (Magyarság, 1985.aug.15.)

Elhunyt Bajtársainknak, Hozzátartozóinknak, Barátainknak adjon a Mindenható békességes pihenést, lelküknek örök üdvösséget. A Gyászoló Családoknak ezúton fejezzük ki bajtársi részvétünket.

+ + + +

III.

BESZÁMOLÓK A BAJTÁRSI KÖZÖSSÉGEK ÉLETÉBŐL. KÖZÖSSÉGI, EGYESÜLETI ÉS TÁRSADALMI ESEMÉNYEK

AUSZTRÁLIA

SYDNEY (N.S.W.) A csoport hagyományos Csendőrnapiját 1985.IV.28.-án ünnepelte meg díszebéd keretében, 12 órakor a Sidney Magyar Központ erdélyi termében. A szokásos nagymisét Ft.FAZOKAS BÉLA O.B., helyi magyar lelkész New Zealand-i távolléte és elfoglaltsága miatt nem tudták megtartani.

A termet a Bajtársi Közösségek zászlai, a szónoki emelvényt a Böszörményi úti Csendőrszobor felnagyított képe díszítette. Bár 17-en a meghívottak közül, akadályoztatásuk miatt kimentették magukat, a 60 fő cső és csendőrbárát között megjelentek v.MAJLÁTH GYÖRGY, a N.S.W. Magyar Szövetség elnöke, v.KALÁNDY IMRE a Vitézi Rend székkapitánya, az MHBK főcsoportvezető helyettese DOROGI JÁNOS, valamint GOÓR GYÖRGY, a Cserkész Nagytanács tagja, SZABÓ LÁSZLÓ, a Szent Erzsébet Otthon és Kórház képviselőjében, s CSAPÓ ENDRE a "Magyar Élet" főszerkesztője.

A vendégek üdvözlése után, dr.vitéz JANI ISTVÁN, O.A.M., a központi Vezető Csendőrnapi kiadott körlevelét, dr.SZENTANDRÁSSY ELEK szds. ez alkalomra küldött levelét, BOGSÁNYI JÓZSEF ezds.úr üdvözlő sorait olvasta fel. Ezek után a jelenlevők hőseink, mártírtjaink és elhunyt bajtársaink emlékének egy csendes imával felállva tisztelegtek.

Az ízletes ebéd (KOVÁTS JÓZSEF remekelte) elfogyasztása után, a csoportvezető megemlékezett a háború elvesztését követő további évfordulóról is. Így az utolsó magyar falu elestével megszűnt Szent István király Magyarországnak függetlensége és népének szabadsága. Azóta él nemzetünk a szovjet-orosz kommunizmus rabságában. Ezzel együttjárt Testületünk feloszlata és tagjainak üldözése.

Mintegy válaszul a feloszlata, dr.v.JANI szds.örvendetes eseményként idézte fel, az összeomlás után visszamaradt és a nyugatra menekülő csendőrök grázi összefogását, mely a Közösség megalapítására vezetett, mely ma is összefogja barátainkat és bajtársainkat, akik ma is hívei a keresztény magyar nemzeti életfelfogás hármas alapjának.

Végül, néhai MÁTEFFY ISTVÁN ezds.által alapított csoportjuk negyedszázados, nagy őszi kirándulásáról beszélt, ahol kb. 200 személy vette körül az akkor összetoborzott 45 csendőrt. (B.L.1981/1sz.17.o.)

Ezután BÁNYAY LÁSZLÓT, a Sydney-i Szabadságharcos Szövetség volt vezetőjét, - aki a hetekben vonult nyugdíjba, - vették föl a Közösség tb. tagjának, a két bajtársi közösség együttműködésének kifejezésére.

A Csendőrnapi megemlékezést BÁNYAI LÁSZLÓ mondotta el, aki beszélt a csendőrökkel közös élményeiről a budavári, valamint az 1956-os harcok során. Az összejövetel sok kellemes, értékes emlék felújítására adott alkalmat, s az belenyúlott a késő délutáni órákba, a legjobb hangulatban.

A rendezés gondos munkáját dr. TAMÁS GYULA ügyvezető látta el nagy gyakorlatlaltal és hozzáértéssel. (Dr.v.J.I. 1985.IV.27.)

+ + + + +

A HŐSÖKNAPJÁT 1985.VI.30.-án tartották meg a bajtársi egyesületek a Magyar Szövetség és az MHBK rendezésében. Az egyesületek zászlai alatt vonultak föl. Az MKCSBK zászlaját SZÉLPÁL ANTAL bs.vitte KERESZTES JÁNOS zászlótiszt kíséretében.

Az ünnepi szentmisét a Magyar Temetőben a Hősök Keresztjének megkoszorúzása, közös ima és tiszteletadás követte. Délután a Magyar Központ

nagytermében , a zászlókkal körülvett Hősök Emléktáblája előtt műsoros ünnepség volt. KOLTAY IMRE bs. Gyóni Géza: "Csak egy éjszakára" c. versét szavalta el, aminek lenyűgöző aktualitása mély benyomást keltett a közönségben. A műsort GOÓR GYÖRGY tb.cső.bs. vezette.(v.J.I.1985.VII.1.)

MELBOURNE (Victoria) 1985.II.17.-én 11 óra tájban dr.SZABÓ LÁSZLÓ tb. cső. meghívására,gyönyörű házában,illetve lombos fákkal körülvett kertjében gyűlt össze a csoport a csendőrnapi megemlékezésre.

A vendégeket, a házigazdán kívül, dr.ELEK SÁNDOR tb.cső.,a victorialis Magyar Szövetség elnöke fogadta a megszokott barátság-gal és szívéllyel-séggel.

Tekintettel arra, hogy az összejövetel piknik-szerű volt,előbb a bőségesen felszerelt "car-fridge"-ek tartalmát igyekezett az összegyűlt 32 fő elfogyasztani (50%-ban sikerült is).

A csoportvezető ezután felolvasta a kényszer folytán távolmaradtak üdvözlő sorait,így FODOR SÁNDOR szds.-t egészségi okok, míg JÁSZAY ISTVÁN őrm.-t kízó reumája tartottak távol. KOMÁROMY KÁROLY fhdy.Tasmaniából küldte üdvözlését.

Ezt követően felolvasták a központi Vezető Csendőrnapi írt szózatát, amely nagy hatással volt a jelenlevőkre, különösen az emlékezés a Buda ostromában hősi halált halt 3000 cső. és 160 tisztról.Megrázó volt az utolsó rádió-üzenet a biztos halálba menők részéről.

Ezután a csoportvezető fölkereste PÉTERFFY ZSOMBORNÉ JUTKÁT, hogy a perthi 6. Magyar Találkozó (1984.XII.30- 1985.I.6.-ig) rövid jellemzése után számoljon be a művészi irodalmi előadások és kiállításokról.Az élvezetes előadást a jelenlevők végig érdeklődéssel hallgatták.

Az előadónak a csoportvezető mondott köszönetet.

Az összejövetelen 8 ti., 2 thts. és 4 tb.cső. vett részt.

A műsor után megbeszélték a közös problémákat, majd dr.SZABÓ LÁSZLÓ t.fhdy. bs.-at egyhangúan fölverték tb. csendőrnek.(Dr.Sz.E.1985.III.15.)

+ + + + +

AZ MHBK KÖZPONTI VEZETŐJÉNEK ausztráliai helyettese, 1985.III.20.-án a Közösség minden tagjához való eljuttatás végett körlevelet adott ki, melyet az alábbiakban kivonatossan közlünk:

1./ Szervi Határozványok. Az MHBK változatlanul a Haza felszabadításáért és függetlenségéért küzdő, harcos szellemű, nemzeti, keresztény és kommunistaellenes alapon álló mozgalom. Feladata többek között: küzdelem a kommunista félrevezetés és bomlasztás ellen a szabad magyarság körében.

2./ Hivatalos Irányvonal. Magyarságunkat, s a magyar nemzethez, a magyar Hazához való ragaszkodásunkat semmiféle politikai rendszer nem befolyásolhatja. A magyar népen élősködő és szovjet-orosz szuronyokra támaszkodó rendszert azonban nem ismerjük el a magyar nép alkotmányos képviselőinek és ezért ezzel nem tárgyalunk, attól "jóindulatú" irányítást, segítséget nem kérünk és nem fogadunk el.

Nem ismerjük el az idegen hatalom jogát, hogy 40 évvel a II.Világháború után katonai megszállás alatt tartsa Magyarországot.Állítsák vissza a vallás és szólásszabadságot, rehabilitálják az elhazudott magyar történelmet, azonnal engedjék szabadon a politikai foglyokat.

3./ Bomlasztás. A kommunizmus nem sajnál pénzt, propagandát,fáradtságot, hogy belső széthúzások támasztásával szétbontsa az emigrációs szervezeteket. Ezt szolgálják hazulról kiküldött írók, színészek,énekesek, tánctanárok,akik könyvekkel,filmekkel,lemezekkel és anyagiakkal is készen állanak a rendszerrel való kapcsolat kiépítésére.Véget kell vetni ősi magyar táncaink át- és elkoreografálásának,szép magyar népviselete-

ink hamis átstilizálásának, melyekben a magyar jelleg felismerhetetlenné válik.

4./ Fokozottabb együttműködésre hívja fel a csoportokat és szeretné látni, hogy minden közösségünk vezetőségében helyet kapnának a fiatalok, hiszen övék a jövő!

Kiadta az MHBK KÖZPONTI VEZETŐ utasítására HETTYEY SÁNDOR s.k.
ausztráliai helyettes.

+ + + + +

PERTH (W.A.) Az 1984.XII.30- 1985.I.6.-ig tartó igen jól sikerült 6. Ausztráliai Magyar Találkozó egyik szép összejövetele volt a Csendőr Bajtársi ebéd. A találkozót v. SZOMBATHY LAJOS JÁNOS bs.-unk rendezte a Currie Hall helyiségében, 1984.XII.31.-én d.u. 1 órakor. (B.L.1985/1.sz.)

Az ünnepi beszédet Dr.SZENTANDRÁSSY ELEK melbournei csoportunk vezetője, területvezető mondotta, melyet az alábbiakban közlünk:

" Csendőr bajtársak, velünk egy eszméért harcoló kedves Barátaink! Ismét összejöttünk, hogy emlékezzünk a Testületre, amelynek hosszabb, rövidebb ideig tagjai voltunk. Gondolom, a jelenlevők tudják, hogy a Gendarmerie-t, Napoleon alapította Lombardiában. Először Erdélyben honosodott meg, majd az 1881 febr.14.-én szentesített törvény életrehívta a M.Kir. Csendőrséget.

64 évig élt és működött, a katonailag szervezett közbiztonsági őrszetület, amíg szovjet nyomásra, 1945-ben feloszlatták és tagjait sommásan népellenes bűnösnek nyilvánították.

Működése alatt nem sokat tudtunk a cső.-ről, mivel a sajtó nem közölhetett híreket, így a városiak csak néha-néha láthattak kakastollasokat, de annál ismertebb volt a falu népe előtt, akik szerették és megbecsülték őket.

Emlékeimből két epizódot szeretnék említeni, annak bizonyosságául, hogy nem csak határainkon belül, de azon túl is megbecsülésnek örvendtek a csendőrök.

1./ 1939-ben kerültem, az akkor felszabadult Ungvárra, első szolgálati helyemre, az ungvári szárnyhoz, mint sznyphk.- Többek között Szerednyére szólított a szolgálat, ahol TAR LŐRINC tthts.őpk.fogadott. A hivatalos ügyek intézése után, bs.-i beszélgetés folyamán, a következőket jelentette az őpk.: " A napokban felkeresett egy küldöttség a falu öregjei közül és kérte, hogy szedjük ráncba a fiatalokat, mert a szülők nem bírnak velük. Kérdésekre, hogy mit értenek "ráncba-szedés" alatt, azt válaszolták, hogy pofozzuk helyre a rendetlenkedőket. Válaszom az volt, hogy a bántalmazás szolgálati vétség, amiért büntetés jár. A küldöttség fejcsóválva távozott, mondogatva, hogy "annakidején a jó cső.-k megtanították arra, hogy a helyes úton járjunk." A tanulság az, hogy bizalommal tudtak fordulni a jó ruszinok a csendőrökhöz 20 évi cseh megszállás után is.

2./ A másik élmény Francia-honba vezet, ahová 10 év múlva vetett a sors. Jó bs-am és alárendeltem, BATA JÓSKA fogadott minket Roubaix-ban nagy szeretettel, lakást, munkát szerezve, ami annakidején is nagy szó volt. Egy kis időre reá javasolta, hogy menjünk el a helyi Gendarm Őrsre, ahová őt csendőr szíve többször bevitte. Melegség öntötte el a szívemet, amikor az Őrs irodába beléptem, mert az egész berendezés szakasztott mása volt az otthoninak. De még nagyobb volt a meglepetésem, amikor a könyvespolcra, az Olchváry-Ridegh-: "Nyomozástan" francia változatát vehettem kezembe. E tény is, csak a m.kir.cső.jó hírnevét öregbítette.

Most még meg kell emlékezzünk, a honvédő harcban ért veszteségeinkre, amely a leg.állomány 40-, a ti.áll.60 %-át tette ki. A múlt évi helyi veszteségünk, többek között: ANTALFFY PÁL őrnagy úr, akit Szt.István napján ragadott el tőlünk a "Snyörtelen halál. Minket mindig az összefogásra és a bs.-i szellem apolására buzdított. Mi, az ő szellemében igyekszünk az egyre fogyó sorainkat tartani, amíg az utolsó cső.-t is el nem temeti egy cső.barát.

Nagyon kellemes meglepetés ért itt, Perthben, ahol GULYÁS LAJOS őrm. bs.-sal találkoztam, akivel együtt szolgáltunk Ungvárott, 45 évvel ezelőtt.

Végezetül, arra kérem az egybegyűlteket, hogy álljanak fel és fogják meg, láncszerűen egymás kezét és mondják utánam az általam több ízben kihangsúlyozott, Sík Sándor: "Hitvallás"-át, hogy: " HISZEK A KEVESEK EGYMÁSBA TETT KEZÉBEN, A TESTVÉR SZÓBAN, A BAJTÁRS MAROKBAN! "

+ + + + +

A csendőrebéden résztvettek: Volt csendőrök: Adelaide 2 fő, Geelong 4 fő, Melbourne 1 fő, Perth 3 fő és két cső.özvegy, Sydney 2 fő.Összesen 12 és két cső.özvegy és családtagok.

Tb.Cső.-k: HETTYEI SÁNDOR MHBK vezető helyettese, dr.ELEK SÁNDOR MHBK Főcsop.vez. és a VMSZ elnöke, v.SZAKÁLL ENDRE Vitézi törzskapt., v.JUHÁSZ LÁSZLÓ MHBK ter.vez., RAUCH K. ausztráliai cserkészker.elnöke és mások, kb. 50 fő.

+ + + + +

EURÓPA

LONDON (Anglia) Az MKCSBK csoport, 1985.II.16.-án tartotta az ez-évi Csendőrnapot a Mindszenty Otthon helyiségében. A csoport tagjain kívül 30 vendég jelent meg. Az est a megszokott egyszerű keretek között telt el.Felkérésre, váraljai CSÓTÁN JENŐ tartott előadást a magyar Szent-Koronáról, ismertetve annak történetét, megmagyarázva a Szt.Korona-el-mélettel.

A nagyszerű előadást Ft.dr.ISPÁNKY BÉLA, pápai kamarás, angliai r.k.főlelkész egészítette ki,majd a csoport egy tagja Vörösmarty Mihály " A vén cigány " c. költeményét adta elő.

Minden évben bebizonyosodik, hogy a csendőrest, egyike a legsikeresebb magyar összejeveteleknek Londonban, s bár a létszám csökken,a közön-ség a jövőben is meg óhajtja rendezni ezt a népszerű estet.(Sz.P.1985. III.15.)

GRÁZ (Ausztria) A helyi és környékbeli magyar közösség VI.2.-án ün-nepelte meg a Hősök temetőjében a Hősök napját. 10 órakor a temető ká-polnájában Ft. NYERS JÁNOS plébános mondott szentmisét, majd megszentel-te a koszorút. Szentbeszédében Hőseinkről emlékezett meg, akik oly sok vért áldoztak Hazánkért és Európáért. A Hősi Emlék megkoszorúzása után gyertyákat gyújtottak, majd v.LENGYEL BÉLA altbgy.úr mondott magyar és német nyelven ünnepi beszédet. (B.J.1985.VII.25.)

PÁRIZS (Franciaország) Az EURÓPAI FRONTHARCOS SZÖVETSÉG (Confederation Europeenne des Anciens Combattants, rövidítése:CEAC), 1985.IV.29- 30.-án a Luxemburg palotában, a francia szenatus Medici termében tartotta két évenként esedékes közgyűlését. A Szövetségnek az európai szabad országok frontharcos szervezetein kívül magyar részről tagja a négy kontinensre kiterjedő, egységes szervezettel rendelkező MHBK, melyet a 30 tagból ál-ló igazgatótanács ülésain APOSTAGHY ENDRE bs. (München) képvisel.

A párizsi közgyűlésen személyesen vett részt v.DUSKA LÁSZLÓ, az MHBK központi vezetője.

A közgyűlést dr. JAQUES KOSCIUSKO-MORIZET professor elnök nyitotta meg kijelentvén, hogy a CEAC hármask feladatát vállalt magára, nevezetesen:

- 1./ A volt ellenfelek közötti teljes kiengesztelődést, mondván: "Nincs örök ellenség!"
- 2./ Az emberi jogok becsületes (nem szovjet értelmezésű) szolgálatát.
- 3./ A béke elmélyítését.

A két napos találkozó műsora magába foglalta a francia ismeretlen katonai emlékmű, az Arc de Triumpe-nak megkoszorúzását, fogadást a városházán, a francia bajtársak által adott társasvacsorát a francia rádió székházában, valamint a díszközgyűlést a szenátus elnökének részvételével. v. DUSKA, MHBK közp. vezető, a közgyűlésén való hivatalos megjelenését összekapcsolta a franciaországi bs.-ak meglátogatásával.

1985. IV. 26.-án a párizsi csoportvezető által bevezetett és rendezett péntek esti összejövetelen találkozott TÓTH JÓZSEF Nord-i, MÁTHÉ JENŐ párizsi és TEMESVÁRI MÁRTON strasbourg-i csoportvezetőkkel és másokkal is.

1985. IV. 27.-én YERRES városába rándultak ki, ahol a Rákóczi úton végigautózva megkoszorúzták a város büszkeségét a RÁKÓCZI EMLÉKMŰVET.

IVES de DARUVÁR, író (DARUVÁRI IMRE) mondott francia nyelven magyar szívből fakadó szép beszédet. Utána megszemléltek a ma is épségben lévő Rákóczi kastélyt.

V. 1.-én Párizsban, a lengyel templomban gyászmisén vettek részt a KATYŃ-ban lemeszárolt lengyel tisztok és értelmiségek emlékeztetére. Ezt követően az MHBK zászlóval az "Ismeretlen Katona" emlékműhöz vonultak, s a koszorúzásnál kürtszó és dobpergéssel francia katonai zenekar működött közre. A koszorúzás után aláírta hat másik (lengyel és francia) vezetővel az Arc de Triumpe hivatalos ceremónia könyvét.

A párizsi közgyűlésen szerzett tapasztalatok alapján kétségkívül megállapítható, hogy ha a STRASBOURG-i EURÓPA PARLAMENT (Európa Tanács) szilárd támaszpontot keres, úgy azt, kétségtelenül megtalálja a CEAC-ban, amely egy 12 országra kiterjedő és több, mint 6 millió tagot számláló egységes szervezet. (MHBK 37. sz. Körlevél).

+ + + + +

DÉLAMERIKA.

SAO PAULO (Brazília) A brazil polgár, amikor nagyon meglepődik, úgy, hogy szóhoz sem tud jutni, azt mondja: "Fiquei pazma!" Nos, énvelem ugyanaz történt. Ugyanis e hó elején, v. VÖRÖS KÁROLY bs. felhívott telefonon a gyárban, ahol dolgozom, s azt mondta, hogy találkozott ZSOLT GYULA fhdgy. bs.-sal, amikor az utóbbi éppen nézegette a legújabb B.L.-t. Fájdalommal állapította meg, hogy az egész világon cső. csoportokról részletes beszámolók vannak a csendőrnapiokról, dicső multunkról stb., csak éppen a braziliai csoportról nem hozott semmit sem a B.L.

Ez a fájdalmas felfedezés megindította a szívét, s felébredt benne a volt cső. tiszt, s ott nyomban elhatározta, hogy febr. hó 10.-én Sao Paulóban a belvárosi templomban 11 órakor találkozunk misére, majd a mise után a templomhoz közeledő vendéglőben összeülünk és díszben ünnepejük meg a Csendőrnapiot. A felmerülő költségeket az ebéddel kapcsolatban ZSOLT GYULA vállalja.

Igy is történt, Febr. 10.-én 11 órakor Ft. dr. HETS AURELIÁN O.S.B. szentmisét mondott és kérésre igen meleg szavakkal emlékezett meg a cső.-ről és Testületünkről. Én a cső. zászlóval elől álltam. A mise befejezése után a közeli vendéglőben egy asztalnál helyet foglalva, elmondottuk a magyar Hiszekegyet. Utána üdvözöltem a bajtársakat, s megköszöntem a Főtisztelendő úrnak igen bajtársias, meleghangú megemlékezését a csendőrökről, a szol-

gálatról és a Testületről. Egyben köszönetet mondtam ZSOLT GYULA bs.-unknak is, mint vendéglátó házigazdának, a meghívásért, hogy így lehetővé tette a Csendőrnapi megemlékezését.

Utána egy perces felállással megemlékeztünk hős Bajtársainkról, akik előttünk jártak a szolgálat ezernyi féle útjait. Névszerint is megemlékeztem v. ALMAY BÉLA t. vk. ezredes, valamint ANTALFFY PÁL őrnagy urakat, akik a közel múltban távoztak el körünkből.

Ezt követően felolvastam Központi Vezetőnk 1./1985.sz. levelét, melyet a bs.-ak meghatódva hallgattak végig, melyben minden benne volt, ami minket dicső múltunkra emlékeztetett. A bs.-ak tapsal honorálták az ünnepi szót. Az asztali imát, kérésre, Nt.v. MOHAI SZABÓ BÉLA szds.ref.lelkipásztor mondta el, majd kezdetét vette az ebéd, mely fenséges volt.

Végezetül még egyszer megköszönve a szíves-látást ZSOLT GYULA bs.-unknak, megkezdtem a pénzgyűjtést a B.L.-re, melynek során hetvenezer cruzeiros gyűlt össze, mely összeget ZSOLT GYULA bs. egy száz dolláros pénzesutalványon juttatott el a B.L.kiadóhivatalához.

A díszebédről két fényképet, társaslapot küldöttem el, melyet az alábbi bajtársak írtak alá: ZSOLT GYULA, v.VÖRÖS KÁROLY, Rev.v.MOHAI SZABÓ BÉLA, HAJNÁDY ENDRE, Ft.HETS AURELIÁN, ISKY JÓZSEF és v.CSONTOS ANDRÁS, v.VÉGVÁRI-MÜLLER ANTAL MKCsBK csoportvezető. (v.V.M.A.1985.III.9.)

(A két kapott címre a B.L.-t elküldtük. Gratulálunk! Azt mondják, hogy a jó példa ragadós! Így várjuk a következő összejövetelről a beszámolót! Szerk.)

(Lásd: B.L. 1985/1. szám 19. és 20. oldal)

+ + + + +

ÉSZAKAMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK

CLEVELAND (Ohio) A Magyar Csendőrök Családi Közössége (MCsCsK) Csendőrnappal kapcsolatos 1985-ös társasebédjét 1985.II.24.-én tartotta meg a West Side-i Evangélikus templom nagytermében, 180 bs. és vendég részvételével. Ünnepi szónokunk orosz hadifogságot megjárt állatorvos, csendőrbarát bs. volt: Dr.SZÉP GÁSPÁR, aki nagy szeretettel emlékezett meg a csendőr bajtársiasságról és a fogságban is felmutatott összetartásról.

Ezután a Közösség elnöke számolt be évi működésünkről, így a kiváló erkölcsi és anyagi sikerrel lefolytatott szilveszteri bálról, melynek rendezői voltak: v.KEMES LÁSZLÓ, KONDOR JÓZSEF, SZENTPÉTERI LÁSZLÓ, valamint a Közösség elnöke. A bál jövedelméből az alábbi jótékony célú kifizetéseket eszközölték:

Karácsonyi Segélyre: 1500.00 ; a Cleveland-i Kossuth szobor renoválására: 500.00; az Akronban (Ohio) felállításra kerülő világháborús Hősiemlékre: 200.00 (a szobron lévő felírásoknál szerepelni fog a galántai m.kir.cső.zászlóalj hősi kiállása, NAGY ZSOMBOR szds. és vitéz ÁGHY ZOLTÁN hdgy. hősi haláláról való megemlékezés); Cleveland külvárosában munka alatt lévő Hősiemlékműre: 200.00; az Erdélyi Szövetségnek: 250.00; az MKCsBK "Bajtársi Levél"-nek 1985-re: 250.00.

Elismerését fejezte ki az elnök SIMONTSITS ATTILA pc.hdgy.tb.cső-nek a Szentkoronáról szóló 1000 oldalas angol nyelvű könyvének megjelentetéséért, egyben köszönettel adózott özv.DEME KÁROLYNÉ o.szds. özvegyének, férje oroszországi naplójának megjelentetéséért, valamint SIMONTSITS ATTILÁNAK, aki a sajtó alá rendezés nehéz munkáját végezte el hozzáértéssel, alapossággal és sikeresen.

Az ebéd keretében került átadásra az emlékplakett v.KEMES LÁSZLÓ bs., az Amerikai Magyar Református Egyület clevelandi körzeti igazgatójának,

kinek hathatós segítsége, már évek óta biztosítja a szilveszteri bál sikerét. (M.I. 1985.IV.1.)

(A Csendőrnapi díszebédről a csendőr bs.-ak üdvözlétüket és jókívánságaikat küldötték a B.L. szerkesztőségének, melyeket hálás köszönettel szeretettel viszonzozunk. Szerk.)

ORLANDO (Florida) 1985.VI.22.-én a hősi halált halt honvédejtőernyősök emléknapját tartották meg a bajtársak, sok amerikai és magyar, s lengyel barát érdeklődése mellett.

KISS GÁBOR, cső.fhdgy., mint rendező a többségben lévő amerikai közönség előtt, angol nyelven ismertette a nap jelentőségét. Kiemelte azt a tényt, hogy ezeknek a hősöknek otthon senkisésem állít emléket, róluk nem emlékeznek meg.

Ismertette az ejtőernyős csapat első parancsnoka, v. BERTALAN ÁRPÁD alez., a Mária Terézia Rend lovagjának katonai multját és egyéni varázst a honvédségnél. Ismertette azoknak a kiváló tiszteknek és altiszteknek neveit, akik az ejtőernyős csapat úttörői voltak, még 1938-ban, Szombathelyen és Pápán.

Ezalatt, v. LEWALT JEZIEFSKI LÁSZLÓ, vk.örgy., tb.cső., aki még, mint a Hadi Akadémia hallgatója, 1938-39-ben v. BERTALAN ÁRPÁDNÁL nyert kiképzést: egy sportrepülőgéppel, két amerikai társával a levegőbe emelkedett, kb. 1700 m. magasságig, ahonnan egy kis felhőn keresztül szabadesésben megjelentek, 800-900 m. szabadesés után ernyőt nyitottak és szerencsésen földet értek. a magyar Himnusz végső akkordjainak hangjai alatt.

v. LEWALT JEZIEFSKI LÁSZLÓ tb.cső.bs.-unk ezen a napon töltötte be 76. (hetvenhat) születésnapját.

Az esemény után KISS GÁBORNÉ és a hölgyek születésnapi party-t rendeztek. A torta egy ejtőernyővel volt művésziesen, színesben díszítve. (K.G. 1985.VII.23.)

(Szeretettel gratulálunk Őrnagy úrnak, tb.cső.bajtársunknak! Isten adjon Neki továbbra is erőt, egészséget, hogy mutathassa a példát, nem csak a fiataloknak, de a mi korosztályunknak is! Szerk.)

Részlet Kiss Gábor bajtárs

1985 Csendőrnapi verseiből

... Tölgyfa sorsok voltunk, de szű nem rágott,
Álltunk záporokat, vihar szele vágott.
Vérrel védtük népünk s egy tündérországot,
Árnyat adtunk, rendet s biztonságot.
Szellemünk, emlékünk picik makkok lettek,
Szent makacsságával csírákká ébredtek.
Csendőr csírák, csöpp tölgyfa-csemeték,
Egy-egy Isten-könnycsepp, Nektek az is elég.
Mi pedig, vén tölgyfák, akik alig állunk,
Csűz hűz ágainkon, gyötri karunk, vállunk,
Imaszárnyon, Urunk, színed elé szállunk,
Nem magunknak kérünk, nem érdemlünk sokat:
CSAK MÉGEGYSZER KÜLD D HAZA A KAKASTOLLASOKAT!

+ + + + +

KANADA

TORONTO (Ont.) 1985.V.26.-án 1:30-kor a "Budapest" Parkban rendezte meg az MHBK, az MKCsBK, a K.M.Sz., a torontói magyarság részére a Magyar Hősök emlékűnnepélyét.

Ezzel kapcsolatban hozza a KANADAI MAGYARSÁG V.25.-i számában FÁY ISTVÁN író, Közösségünk barátja "Hősök Napja 1985-ben" c. cikkét, melyből részleteket közlünk az alábbiakban:

" ... Negyven esztendeje elmúlt, hogy Hazánkban nincs Hősök Napja, s a Moszkva parancsait végrehajtó lakájok, kizárólag ápr.4.-ét ünneplik, mint a legnagyobb magyar ünnepet.

Mi, itt, hazánktól távol, egyre gyérülő sorokkal emlékezünk történelmünk hőseire, akik életüket adták, abban a reményben, hogy hazánk szabad, független, saját sorsát meghatározó nemzet lehessen. Nem órajtuk múltot, hogy mindez nem sikerült. Az utolsó évszázadban kis nemzetek, csak mellékszereplők a világ sorsának eldöntésében. A két utolsó világháború a győztesek számára azonban nem csak hadi dicsőséget hozott, de óriási, felmérhetetlen felelősséget is. A győztesek, sajnos nem állottak hivatásuk magaslatán és hiába biztosították, hogy ezentúl örökös béke lesz és az emberiség megindul egy újabb "paradicsomi" élet felé, melyben mindenki szabad és boldog lesz, jön a demokrácia, a szeretet és megbocsátás időszaka, - ebből egyetlen szó sem teljesedett be.

Ezeket a jogokat biztosították a YALTA-i EGYEZMÉNY-ben, az Egyesült Nemzetek alapokmányában és több más papírszerződésben. Ma pedig, negyven évvel a háború befejezése után, nem láthatunk mást, mint gyűlölettől való lihegést. Ha vannak is bölcs államférfiak, akikben a megbékélés szándéka őszinte, a kezük béklyóba van kötve, mert saját országukban olyan erőkkal állanak szembe, akiknek az órája négy évtizeddel ezelőtt megállt...

Ha valaki az utóbbi hetek eseményeit figyelemmel kísérte, jól látható, hogy a második világháború 24 MILLIÓ HALOTTJA nem egyforma halott, mert, mint a hír-mediából megtudtuk, vannak "áldozatok", vannak "hősi halottak", de CSAK A GYŐZTESEK OLDALÁN!... Szomorúan figyeljük ezt a tűzzel való játékot, mely a sistergő gyűlölet felelőtlensége.

Egyre kevesebben ugyan, de május utolsó vasárnapján emlékezünk mindazokra, akik hazájukért estek el. Különösen bajtársainkra, az agyonbombázott gyerekekre, asszonyokra és öregekre. Emlékezünk mindazokra, akik akár fegyverrel, akár szerszámmal a kezükben áldozták fel életüket azokért, akiket otthon hagytak és meg akartak védeni a világtörténelem leggonoszabb hatalmától..."

Ünnepi cikkét az író, DOMOKOS SÁNDOR "Öreg bajtársak" c. gyönyörű emlékversével fejezte be. (B.L.1984/1.szám)

+ + + + +

IV.

A MAGYAR-ÉLET EGYESÜLETI ÉS TÁRSADALMI ESEMÉNYEI

EURÓPA

MÁRIAZELL (Ausztria) MINDSZENTY bíboros halálának 10.évfordulóján négyezren vettek részt a háromnapos ünnepeken 1985.V.15-17.-ig.

Ft. Dr. IRÁNYI LÁSZLÓ püspököt, a külföldi magyarok főpásztorát, ezúttal Ft. SZÓKE JÁNOS szalézi szerzetes, európai helynök képviselte.

V.15.-én este a zarándokokat Ft. VEREMOND HOCHREITER, O.S.B. a bazilika előljárója üdvözölte magyar nyelven. V.16.-án a nagymisét Ft. JUNNG TAMÁS, nagybecskereki (Zrenjanin) püspök mondta, 50 fős papi segítséggel.

A zarándokok között ott voltak: a tartomány elnöke, a megye és a vá-

ros képviselői, dr.Habsburg Otto kir.herceg és családja, a szabad világból érkezett magyar papok, a cserkészek, a Kastl-i magyar gimnázium kórusa, küldöttségek Ausztráliából, Észak és Délamerikából, az Őrségi magyarok Felsőőr vidékéről, sőt, a hazából is sokan mások.

A szentbeszédet Ft.MEHRLE TAMÁS, O.S.D. svájci magyar főlelkész tartotta.

Az áldozás után fölolvasták Ft.PIO LAGHI US pápai nuncius üdvözlő sorait, II.JÁNOS PÁL pápa áldásával, valamint Mr. RONALD REAGAN US elnök üzenetét: "... MINDSZENTY bíboros kiállt a leigázott milliók jogaiért a modern idők politikai tyrannizmusával szemben... Együtt imádkozom Önökkel, hogy az a hit, bátorság és állhatatosság, amit MINDSZENTY bíboros tanusított, például szolgáljon mindannyionk számára, azoknak az elveknek a fönntartásában, melyeket ő olyan nemesen védett..."

Az 1938-as budapesti Eucharisztikus Kongresszus éneke után, ezren és ezren énekelték a magyar Himnuszt, majd a címeres, koronás magyar zászlókkal ékesített főoltár elől áthozták a sírhoz az egész magyarság óriási piros-fehér-zöld koszorúját.

Ebéd után, a volt magyar politikai foglyok szövetsége és a Magyar Szabadságharcos Szövetség közös gyűlést tartott, ahol hitet tettek MINDSZENTY tanítása és az 1956-os szabadságharc mellett. Az ünnepi műsort dr.HABSBURG OTTO magyar nyelvű beszéddel nyitotta meg, majd Ft.BENEDIKT PLANK, O.S.B.prior méltatta németül MINDSZENTY életét és tevékenységét.

A Kastl-i gimnázium kórusa és a grázi opera két magyar szóló-énekes nagyszerű zenei élményt nyújtottak a megjelenteknek.

V.17.-én papi küldöttségek és civil szervezetek képviselői találkoztak. A tanácskozáson résztvett Ft.dr.FÜZÉR JULIÁN O.S.F., aki az USA-ban végez MINDSZENTY bíboros boldoggá-avatásával kapcsolatosan szervező munkát.

+ + + + +

Ugyancsak MARIAZELLBEN, a Superiorat-ban, 1985.V.15.-én tartotta tavaszi közgyűlését a Mindszenty Alapítvány.

A gyűlés első pontja Ft.Dr.IRÁNYI LÁSZLÓ püspöknek tiszteletbeli alapítványi elnökké való kinevezése volt.

1985.V.14.-én BÉCSBEN, a PÁZMANEUM-on magyar zászló lengett.

Az épület frontján bronz emléktáblát helyeztek el, melyen domborműben rajta van a bíboros arca és az alábbi szöveg németül és magyarul:

" 1971- 1975. Itt élt és működött hazája elhagyása után haláláig Mindszenty József, Magyarország bíboros hercegprímása. Az ausztriai magyarok."

STUTT GART (Nyugatnémetország) 1985.V.12.-én ünnepélyes keretek között leplezték le MINDSZENTY JÓZSEF bíboros szobrát, DÓKAY FERENC alkotását. A nagy számban megjelent magyarsághoz az ünneplésben csatlakoztak az albán, horvát, lengyel, szlovén, litván és cseh társ-emigrációk kiküldöttjei is. (K.M.V.1985.V.9,16 és "Életünk" 1985 június)

PÁRIZS (Franciaország) A Presence du Cardinal Mindszenty nevű egyesületekkel karöltve tartotta MINDSZENTY megemlékezését a párizsi magyar katolikus misszió a bíboros halálának tizedik évfordulója alkalmával a Szent Erzsébet templomban, ünnepi szentmise keretében, 1985.V.5.-én.

Ünnepi megemlékezés 1985.VI.9.-én lesz a Magyar Misszióban, Ft.DANIEL PEZERIL püspök jelenlétében. (K.M.V.1985.VI.9.)

FRANCOIS LEOTARD, a francia republikánus párt főtitkára magáévá tette a rabnemzetek sérelmeit és aug.1.-ére felhívást intézett a francia

néphez, hogy tiltakozzék és mondják fel a Helsinkii egyezményt, miután Szovjet-Oroszország 10 éve nem tartja be az emberi alapvető szabadságjogok és a kulturcsere-egyezményre vonatkozó rendelkezéseket. Több 100,000 plakátot nyomattak, melyeken rajz és felírás: "Az orosz csizma tapossa a szabadságot, Helsinki: 10 éve csalás!"

1985. jun. elején látogatást tett Párizsban RAJIV GHANDI, India miniszterelnöke. JAQUES CHIRAC, volt miniszterelnök, párizsi főpolgármester által a városházán adott ünnepélyes kb. 1000 személyes fogadáson, a magyar bajtársi egyesületeket MÁTHÉ JENŐ örm., az MKCSBK és az MHBK helybeli csoportvezetője képviselte.

1985. márc. 16.-án rendezte meg a párizsi MHBK és az MSzSz. csoportja a Március 15.-i ünnepséget, a XVII. kerületi Lengyel-ház impozáns 4. emeleti díszhelyiségében kb. 200 fő jelenlétében. A lengyel, cseh, román, litván, eszt, bolgár, horvát, afgán és indokínai társemigrációk is képviseltették magukat. Ünnepi szónok volt VILMARESS, az emigrációs rab-nemzetek helybeli csúciszerveinek vezetője. A műsorban szerepeltek, dr. SZÉN JÓZSEF, az MHBK főcsoport vezetője, MÁTHÉ JENŐ csoport vezető, NÉMETH ISTVÁN, a MSzSz főtitkára. A francia beszédeket DÖMÖTÖR KÁLMÁN fordította magyarra. A műsort fogadás követte, mely igen jó hangulatban éjfélig tartott. (M.J. 1985. III. 26 és VII. 2.)

A TOURCOING-i magyarság, 1985. III. 17.-én tartotta meg Március 15.-i ünnepélyét a Nord-i katolikus misszió helyiségében, melyen részt vettek MÁTHÉ JENŐ és MOLNÁR BÁLINT bs.-ink Párizsból, feleségeikkel együtt.

A megemlékezés szentmisével vette kezdetét, majd TÓTH JÓZSEF törm. üdvözölte a megjelenteket. A "Talpra Magyar"-t MOLNÁR BÁLINT szavalta el, az ünnepi beszédet MÁTHÉ JENŐ mondta, ismertetvén az események lefolyását és azok következményeit. MAZURKA BÉLA, a MSzSz tagja, az emigrációs megemlékezésekről beszélt és további bátor kiállásra buzdította a jelenlevőket.

A szereplőknek TÓTH JÓZSEF főrendező mondott köszönetet, majd elénekelték a magyar Himnuszt. Ezt követően a Misszió női tagjai jó, magyaros süteménnyel és borral látták vendégül a megjelenteket. (T.J. 1985. III. 26.)

+ + + + +

ÉSZAKAMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK

AKRON (OH), Az egész magyar emigráció ünnepelte 1985. V. 26.-án, Hősök Vasárnapján hőseinket és mártírjainkat. Ezen a napon mutatták be ünnepélyes keretek között a LÓRÁNTFFY OTTHON díszkertjében, a világon első és egyedülálló hősi emlékművet, melyet a világ magyarsága állított a II. Világháború magyar hősei és mártírjai emlékének. Az ünnepség a Szabad Magyar Református Egyház templomában kezdődött, hol ünnepélyes istentisztelet volt. Megtelt azonban hamarosan az alsó gyülekezeti terem és a Lórántffy Otthon hatalmas díszterme is zarándokló magyarokkal.

Magyar egyházaink, 36 magyar egyesület képviselői, az ünneplő közönség, - gyakorlatilag képviselve az egész magyar emigrációt, - együtt énekeltek a magyar Himnuszt. Nt. FÜLEKI SÁNDOR, youngstowni ref. lelkész imája után, Főt. DÖMÖTÖR TIBOR püspök lépett a szószékre és az alábbiakat mondotta: "... Boldogok lettünk volna, ha ezt a szobor-avatást Budapesten tarthattuk volna meg, 40 esztendővel ezelőtt, a győzelmes harcok és a megnyert háború befejezéseként... Sajnos, hogy nem így történt. Ezért ünneplünk és ezért emlékezünk ma itt, az idegen világban. Ezért kellett idegenben szobrot emelni a második világháború magyar hőseinek és magyar mártírjainak... Egyetlen hadseregnek sem volt annyi hőse és

és annyi mártírja, mint a magyarnak! A háborús bűnösök pedig azok voltak és azok maradnak örökre, akik a trianoni békediktátummal feldarabolták Magyarországot!..."

Utána Ft.Dr.IVÁN LÁSZLÓ, a Jézus Szent Szíve egyházközség plébánosa emlékezett megrázó erővel a háború végére és a magyar fájdalmakra. Beszédét a Miatyánk-kal fejezte be, melyet a hatalmas gyülekezet már vele együtt mondott.

Az istentisztelet után a LÓRÁNTFFY OTTHON díszkertjében zárkózott fel a közönség és együtt énekelte el a magyar Hiszekegyet, s KUR CSABA szobrászművész mutatta be a magyar újságokból már ismert remekművét.

A szobor két fiatal magyar honvédet ábrázol, egyikük szívéhez kap, de társa támogatólag nyúl felé és készül a további harcra. Fehér díszkő alapzaton van a hatalmas gránittömb, melyen diadalmasan áll a magyar harcosok szobra. A szobor mögötti emlékfalra kerülnek majd bronz táblákon az elesett hősök, mártírok, magyar katonai egységek nevei.

Ezután következett a magyar egyházak és egyesületek küldöttségeinek bemutatása, akik rövid méltatás elmondása után helyezték el koszorúikat.

Az MHBK országos szervezetének üdvözlését ANDAHÁZI GÉZA clevelandi főcsoportvezető hozta el, míg az MCsCsK nevében MOLNÁR ISTVÁN szds.elnök beszélt, aki képviselte az MKCsBK-t és annak központi vezetőjét is.

A Vitézi Rend részéről dr.v.TAPOLCSÁNYI OSZVALD fejezte ki elismerését. A Clevelandi Egyesült Egyletek üdvözlését v.KEMES LÁSZLÓ elnök tolmácsolta.

36 magyar egyesület képviseltette magát.

Végül dr. SZÁSZ ZOLTÁN (Washington, D.C.) tisztelgett a szobornál az Amerikai Magyar Szövetség, több, mint 500 tagegyesülete nevében.

A gyönyörű szobor virágerdővé változott. Végezetül Főt.DÖMÖTÖR püspök ismertette a szoborra való adakozás jelenlegi állását azzal, hogy azt ~~megkezdés~~ végéig nyitva tartják.

Eddig, közel 200 magyar hősnek, mártírnak, harcosnak és magyar katonai egységnek a nevére jöttek be adományok.

Az MKCsBK vezetősége az alábbi felíratú bronz táblának az emlékfalon való elhelyezését kérte:

" A Magyar Királyi Csendőrség hősihalottainak és mártírjainak emlékére a Magyar Királyi Csendőrség Bajtársi Közösség. "

Az ünnepély utolsó programpontjaként SZEDENITS JENŐ, a világháborúban harcos honvéd, az Amerikai Magyar Szövetség igazgatója adta elő. erre az alkalomra írt alábbi versét:

HŐSÖK VASÁRNAPJÁN

Ma zengjen a kürtök harsány dala
Dalnokok éneke hasson fel az égig
Költők lantja, mint ősi tambura
Ma zengjen újból, újabb ezredévig.

A szívekből törjön elő, a csodás lánggerő
Ma nem lehet gyáva, nem lehet csüggedő
Tett kövesse a kimondott szót
Rázzátok álmából a szunnyadót!

Lelkek pásztorai, mécses gyújtsatok
Szívekben lobogó lángként égjen a hit
S a vérző magyar akaratok
Letépi a hon átkos bilincseit.

Ajkakon legelső szó, utolsó lehelet
Százszor, örökké ezt mondja: honszeretet
Szent hazánk oltárán kiontott hősök vére
Mártírok emléke, nem mehet feledésbe!

Egy gondolat vezessen, egy akarat
A hősi sírokat megnyitja szavunk
Bajtársak a Donnál, Budapest alatt
Fenyves Kárpát hegyeiben, ma veletek vagyunk!

Szumírok, hunok, avarok szelleme üzen
A csillagokban, virágban, fában, fűben
És újra fülünkbe zúgnak a szittya dalok
Századokkal dacolva, itt vagyunk! Magyarok!

Könnyek árjai nyílnak még az égnek
A magyar föld új hősöket terem
Egyszer vége lesz a szenvedésnek
Csak bízzál, imádkozzál nemzetem!

KISS PÁL MIHÁLY imája és a Székely Himnusz fejezte be a szoboravató ünnepséget. (Dr.Soproni Gyula, "Szittyakürt", 1985 június.)

A határidőt az adományokra, a hősök nevét megörökítő bronztáblákra, az Emlékmű Bizottság, a tengeren túlról is megnyilatkozott érdeklődésre való tekintettel, 1986. jan. 1.-ig meghosszabbította.

A Hősök Emlékfalának ünnepélyes felavatását, 1986. márc.30.-án, Husvétvasárnapján fogják megtartani. (Főt.D.T.1985.VIII.14.-Tel.)

SARASOTA (Florida) A sarasotai Amerikai-Magyar-Kultur (Petőfi)-Club 1985.V.12.-én megtartott anyáknapi összejövételén, ünnepi beszédet mondott és megemlékezett elesett hőseinkről v.SZENDI JÓZSEF, az MKCsBK központi Vezetőség tagja. (v.Sz.J. 1985.VI.10.)

FILLMORE (N.Y.) A Magyar Cserkész Szövetség, 1985 augusztusában, a Sík Sándor cserkészparkban tartotta jubileumi nagytáborozását, annak emlékére, hogy 75 évvel ezelőtt a Budapesti Református Ifjúsági Egylet, dr.SZILASSY ALADÁR kezdeményezésére, 1910-ben létrehozta az első magyar cserkészcsapatot. A cserkészetet az otthoni rendszer, 1948-ban végleg megszüntette, de az áttelepült az új világba. Az otthoni 35 év után, a cserkészet a 40 év alatt túlnőtt eredeti hivatásán: magyarságmegtartó intézmény lett.

14 országban 86 cserkészegység szolgálja magyarságunkat. Ma már nem csak tagjainak 90%-a, hanem a vezetők 75 %-a is külföldön született.

Kiadtak negyvennél több ifjúsági könyvet magyar nyelven, rádiószolgálatuk van, ösztöndíjakat alapító-tak, négy cserkészház és négy cserkészpark szolgálja a magyar ifjúság nevelését.

Szeretnének tovább fejlődni. Támogatást kérnek, hogy az utánuk következő nemzedék is részesülhessen a cserkészet szép elményeiben.

Ennek reményében kíván "Jó munkát!" a Magyar Cserkészszövetség Nagytanácsa.

Címe: Hungarian Scout Association
P.O.Box 68
Garfield, N.J., 07026, U.S.A.

+ + + + +

KANADA

OTTAWA (Ont.) A Magyar Emberi Jogok Alapítványának kanadai csoportja (igazgató dr.SZŐCZI ÁRPÁD) gondos előkészítés után, 1985.V.10.-én 2200 személy részvételével rendezett tüntető felvonulást tartott előbb a csehszlovák, majd a román nagykövetség épülete elé. A tüntetés időpontja gondosan volt megválasztva. Máj.7.-e óta ülésezett már Ottawa fővárosban az Emberi Jogok Nemzetközi Konferenciája, a Helsink-i-Egyezményt aláírt 35 európai ország képviselői. Május 10.-én volt a románok ünnepnapja Nagy-Románia megalakulásának emlékére.

A felvonulásban résztvettek az ottawaiakon kívül Kanadából:montreali, torontoi, oshawai, hamiltoni, kingstoni, Niagara-félszigeti,windsori, vancouveri magyarok, sőt Buffalóból, New Yorkból, New Jerseyből, Los Angelesből, Washingtonból honfitársaink.

Ott voltak egyházi, társadalmi vezetők, bajtársaink Montrealból CSERHALMI FERENC csop.vezetővel az élen és a torontoiak teljes számban.

A plakátokkal felszerelt menet, végig fegyelmezetten, előbb a csehszlovák, majd a román nagykövetség elé vonult. Követelték Szlovákiában a magyar nyelvhasználatot, a magyar iskolákat, továbbá " szabadságot, állampolgári jogokat erdélyi véreinknek! Legyen vége az ottani magyar írtásnak! "

Rövid beszédek elhangzása után, a menet a parlament elé vonult, hol a külügyminiszter képviselője fogadta őket és vette át a több ezer aláírást tartalmazó jegyzéket. A politikai pártok megbízottai szintén üdvözölték a tüntetőket, akik a kanadai és a magyar Himnusz énekelték el. A felvonulás, az egyik torontói magyar egyházközség vezető lelkészének hálaadó imájával fejeződött be. Ez egyszer a magyarság kitett magáért. A vezetőség véleménye szerint, minden évben meg kell rendezni ilyen felvonulást. (N.Gy. "Kanadai Magyarság" 1985.V.25.)

Egy nappal a nagyszerű ottawai magyar tüntetés után New York-ból érkezett hír szerint, a csehszlovák hatóságok a börtönből szabadon bocsátották DURAI MIKLÓST, az ottani magyarság bátor harcosát, akit pontosan egy évvel ezelőtt, 1984.V.11.-én tartóztattak le. (K.M.1985.V.25.)

CALGARY (Alberta) Ugyanennek az Alapítványnak a kezdeményezésére 1985.VII.22.-én a Calgary-i egyházi és bajtársi egyesületek 7 fős küldöttsége az MHBK szervezésében memorandumot nyújtott át Mr.TERRY HOWE US főkonzulnak (1050-615 MacLeod Trail, S.E.). Kérték, hogy a US kormánya, a Románia által élvezett kereskedelmi kedvezmények megújítását kösse a kisebbségeket megillető emberi alapjogok betartásához. Adjanak a 2.5 millió erdélyi őslakos magyarságnak egyenlő gazdasági és kulturális elbánást és Románia szüntesse be azok egyre erősödő elnyomását.

A küldöttség, - élén MAGAS ISTVÁN, a MSz világszervezet elnökével, - képviselte a r.kath. és ref.magyar egyházközségeket, a Vitézi Rendet, a Kulturközpontot, az MHBK-t és a MKCsBK-t. (id.Sz.A.1985.VII.23.)

1985.VI.23.-án a helybeli Árpádházi Szt. Erzsébet r.k.egyházközség meghívására Ft. Dr. IRÁNYI LÁSZLÓ, Sch.P., a külföldi magyar katolikusok püspöke (Washington, D.C.-USA.) látogatott el Calgaryba és ünnepi nagymise keretében bérmálta meg a magyar gyermekeket. Ugyanekkor fölszentelte a templom előtt fölállított Mindszenty bíboros szobrot, az MHBK helyi csoportjának ajándékát.

A Hősöknappal kapcsolatosan a Hősi Emlékre koszorút helyezett el rövid beszéd keretében v.DUSKA LÁSZLÓ, az MHBK központi vezetője.

A magyar Himnusz eléneklésével véget ért szertartás után, a hívek, a bajtársi egyesületek képviselői társaságban vettek részt, hol a külföldi magyar katolikusok főpásztorát SEIBERT ALBERT, az egyházközség világi elnöke köszöntötte.

1985.VI.24.-én tartotta a Szuverén Szent László Rend és Társaság fogadalmotételt ünnepi szentmise keretében a Rend tagjai és barátai jelenlétében. A fogadalmat Ft.Dr.IRÁNYI püspök, a Rend kormányzója vette ki az új tagokból, a bajtársi egyesületek képviselőinek jelenlétében.

A szertartást az egyház Szt. István termében bajtársi fogadás követte.

Az előkészületek megtétele és az est sikeres megrendezéséért v.BALOGH JÓZSEF nyugatkanadai széktartót elismerés illeti.

+ + + + +

vitéz THASSY-PLÁVENSZKY FERENC 1896 - 1985

357. EGY ZSOLTÁR MARGÓJÁRA

(Róm.kat.vallású vagyok,de hogy magyar prédikációt is hallgassak,el-
mentem a magyar reformátusokhoz,s ott a pap a zsoltárból az aláhú-
zott mondatokat olvasta fel,ez megihletett és erre írtam a versemet.)

Úttalan útakon jártam,s rejtelmes mivoltoddal lázban égtem mindig,
de érzem, hogy az Úr házában lakozom már hosszú ideig.
Ígéd bennem visszhangra talált és lelkemben zengve kóborol,
Arcodat Veronika kendőjén láttam, ismerlek töviskoszorúdról.
Vándor vagyok, magyar remete, itt élek e tájon, nagy idegenben,
mégis tudom, hogy az Úr házában lakozom már egész életemben.
Acélmadárral suhantam az égen és zizegve zuhantak a bombák,
Atyám! A halálba csukló hangok haláldalát dalolták Hozzád.

Jártam ott is,hol vértől pirosdottak a mezők, éreztük a halái illatát,
Göröngyös útakon,mint fogoly mentem tovább.
Szenvedve kezembe tettem le életem fonalát.
Haza érve,otthonom szétdúlva,s találtam egy koldús,rab-hazát,
Emberi szörnyek vérengzőn nyüzsgő - emberirtó -ateisták hadát!
Uram, hiszek Tebenned, Te vagy az út, igazság,s a béke,
Katakombákban jelképid falra vannak vésvé.
Bűnös fejemet meghajtom, kitérom karom,
Hiszen véred váltott meg minket, azt jól tudom.

A szeretet, mely inspirál a végtelenben
S aki tud szeretni, az tud Benned odaadással hinni.
Időben élünk, Te örök vagy, Te nagy Úr, mi szolgálid,
Mély hódolattal tekintek fel Uram Terád!
Uram, Te vagy az erőm, tölts el vigasszal,megnyugvással,
Hódolatos, engesztelő, vágyódó akarással,
Szeretet kertjében élni rajongással.

Ha most térben és időben itt új hajlékot építek,keresztfádhhoz megyek,
Szívem pitvarára vésem, hogy hiszem az örök életet,
Mert Te monád: aki énbennem hiszen nem hal meg soha mindörökké,
Bocsásd meg bűneimet, s engedd meg, hogy az örökkévalóságban az Úr házában lakozzam
majd örökké! Amen.

+ + + + +

BORHY ADÁM

KARÁCSONYI EMLÉK...

Mivel a Béke és Öröm ünnepét, a Szent-karácsonyt már átléptük és a halottakhoz már nem írhatunk, így lélekben az éjféleli szentmisén, minden elhalt és élő csendőrbajtársainkért imádkoztam; szemeim előtt, filmszerűen lejátszódott az egész csendőr-életem.... Különösképpen az 1940 dec. 24.-ik Szenteste (az én névnapom)Kárpátalján, a szeklencei őrsön -mely Husztól Délre, csak 6 km.-re fekszik - .

Reggel 9 órakor FÖLDI thtts.őrsparancsnok kijön az irodából és közli, hogy BORHY csendőr és HÁRSKÜTI próbacsendőr készüljenek fel, elmennek 24 órás szolgálatba.

Elindulásakor még nem esett a hó, de úgy a délutáni órákban kegyetlenül kezdett esni, szélfújással egybekötve.

Husztsófalva és Száldobos községek között a hegyoldalon szórványosan voltak házak, s így a Popovics-tanya is rajta állt a szolgálati lapon.

Úgy este 9 óra tájban, Husztsófalváról elindultunk a Popovics tanya felé, amelyet csak terepen lehetett megközelíteni, a község felőli oldalról... Igen ám, de az úttest és a tanya közötti mélyedést befújta a hó, amivel nem számoltunk, hogy olyan mély lesz. Minél tovább haladtunk, annál mélyebbre süllyedtünk le a hóba. Már a puskát is megfordítottuk, szuronnal lefelé, -segítségül, - de a legtöbb helyen az is rövid volt.

Rájöttünk arra, hogy hosszú-lépésekkel jobban boldogulunk, mivel a lágyékunk megakadályozta a mélyebbre való süllyedést.

Én nem éltem avval a joggal, amit az öreg törzsőrmesterektől tanultam, amit ilyen esetekben szoktak használni, mondván: "Öcsém, menjen maga elől, törni az utat". Hanem az én jó járőrtársam, Flóri, akit nagyon szerettem, mert nem csak fizikailag, de szellemileg is erős fiú volt, úgy, hogy próbacsendőr korában sok hasznát lehetett venni, úgy az irodában, (iktatás, stb.), mint a kisebb jelentések szerkesztésében is. Ő is nagyon szeretett engem, -pl., ha velem volt kijelölve szolgálatba, örömeiben feldobta a kalapját a menyezetig-. Ennélfogva ő jelentkezett, hogy majd ő megy elől utat törni, mondván: "Az én lábaim hosszabbak, mint a csendőr úré."

Mentünk, lépésről-lépésre... Sokszor hátra néztünk, ne forduljunk-e vissza?, de a visszafelé út hosszabbnak látszott, mint az út a Popovics-tanyaig. Így nem volt más hátra, csak tovább folytatni az utat.

Már annyira ki voltunk merülve, hogy minden mozzanat után 5-10 percig kellett pihennünk. Úgy gondoltam, itt maradunk örökké ebben a hóban eltemetve. Már a megszületett Kis Jézust kértem segítségül, ami meg is adatott, mert nagy bizalommal és reménnyel mégis kikúsztunk a reménytelennek látszó küzdelmünkből. Jó társam, Flóri, ha a keze rövid volt, -hogy segítsen engem, - akkor puskáját nyújtotta felém és úgy segített. Ő jobban bírta, mint én.

Amikor kopogtattunk Popovics bácsi ajtaján, mondván, hogy csendőrök vagyunk, rögtön ajtót nyitott és apai szeretettel fogadott bennünket. Az öreg jól beszélt magyarul, valamikor a M.Á.V.-nál dolgozott és szeretete a magyarokat. (Szegény, nem tudom hogy megérte-e az orosz megszállást és mi történt vele.) Kedveskedett és sajnált bennünket, főzte a jó meleg teát és szárította a vizes ruháinkat. A bevonulást 6 órai késéssel végeztük, amit megindokoltam a szolgálati lapon.

Mindezek után, eszünk ágában sem volt, hogy emmiatt zúgolódjunk, vagy méltatlankodjunk, hisz ez volt a kötelességünk, hogy híven, becsületesen szolgáljuk Hazánkat és népünket. Nem csupán kötelességből tettük, hanem szerető szívünk mélyéből is.

Ma is, amikor Karácsonykor a Szentmise végén énekeljük a Magyar-Himnusz, összevágom bokáimat és hangom teljes erejéből kezdem énekelni, de közben elakad a hangom és könnyeimmel folytatom.

Most pedig a vezetőségnek, a Szerkesztőségnek és minden egyes tagjának, akik bármily módon áldozatot hoznak a Testületünk fennmaradása érdekében és a Központon keresztül a világon bárhol élő Csendőrbajtárs és Testvérünk, valamint családtagjaikkal együtt, Isten-Áldott, Békés, egészségben, reményekben gazdag Újjesztendőt kívánunk.

+ + + + +

VISSZAEMLEKEZÉS POCSAI MÁTYÁSRA

Nagyrabecsüléssel emlékezve Pocsai Mátyás lovas tiszthelyettesre, a kunszentmiklósi lovas csendőrőrsnek a harmincas évek kezdetén, volt kitűnő parancsnokára.

A kecskeméti cső.osztályt, mely az országnak legnagyobb és legtöbb lovascsendőrrel bíró osztálya volt, ismételten átszervezték, persze - "takarékosági okokból" - Először megszüntették a kunszentmiklósi szárnypk.-ot; őrszeit a kalocsai és kecskeméti szárnyakhoz csatolták, - később a kalocsai szárnyat szüntették meg, őrssein Kecskemét és Kiskunhalas osztottak.

A harmincas évek elején, amikor a kunszentmiklósi lovas őrs a kecskeméti szárnyhoz került, a szárnypk. azonnal "meglepő" szemlére indult Kunszentmiklósról, egyrészt, hogy új őrsével megismerkedjen, másrészt, hogy az ottani hatóságokkal és a járásbíróssággal felvegye a személyes érintkezést. Minden tervszerűen ment. Az őrs legénysége, de az őrspk. különösen jó benyomást keltettek. Lóállomány, istállórend, felszerelés, fegyverzet stb. stb., mind gondos vezetésre mutattak. Az őpk. első világháborús tiszt, ezüst vitézségi éremmel, egyszer sebesült. Nős, jó gazdálkodó családból. Néhány óra alatt, az őrs legénysége és a szárnyparancsnok között megteremtődött a kölcsönös, elfogulatlan bizalom, amely nélkül eredményes szolgálat elképzelhetetlen.

A hatóságok és járásbírósság meglátogatása után, a szárnypk. még időt szakított, hogy az ottani két fő-felekezet lelkészét meglátogassa. A ref. lelkész csupa dicsérettel volt az őrs iránt. A község túlnyomóan ref. volt, az őrspk. és a legénység 2/3-a is az, jele az osztálypk. és állományvezetőjének, VÁGÓ JOACHIM tiszthelyettes (később alhadnagy) körültekintésének. A kath. plébánia felé tartva, a szárnypk., az utcán találkozott a r. kath. lelkésszel. A cső.-öket dicsérte, majd az őrsparancsnokra fordítva a szót kijelentette: "Pocsai tiszthelyettes úr igen kedves hívem."

A szárnyparancsnok nem tudta rejteni kérdő tekintetét. "Ugye ez meglepetés a százados úr számára? Igen, Pocsai tiszthelyettes úr, példásan gondoskodik alárendeltjeiről, lelki életükről, bármely felekezethez tartoznak is. Vasár-és ünnepnap, - ha nincsenek szolgálatban, Szentmisén, Istentiszteleten egyaránt jelen vannak. Egyébként is példás magatartásuk igen jó hatással van a polgárságra."

A szárnyparancsnok meglepődéssel és megnyugvással írta meg a meglepő szemle jegyzőkönyvét. Több, mint öt évig, - a szárnypk.-nak a cső.felügyelőséghez történt áthelyezéséig, - tartott a szívélyes viszony az őrs, őrsparancsnok és szárnyparancsnok között. Még vagy húszszor fordult meg ezen az őrsén. Az őrs és kiváló parancsnoka, mindig csak öröm kútforrása volt számára.

Közben vitéz SZINAY BÉLA altábornagy úr is megszemlélte az őrsöt, a legnagyobb meglepődéssel nyilatkozott a tapasztaltakról.

POCSAI MÁTYÁS, 1941, május 1.-én alhadnagy lett a szegedi kerület állományában.

További sorsáról nem tudok.

+ + + + +

A bajtársiasság kötelez, az idő sürget, a mártírt adták, a holnapot nem ígérték.

1949 dec. 31.-én Szilveszter éjszakáján, a gyűjtőfogház udvarán, az örökké mosolygó, vígkedélyű fiatal rabtársunkat Dr. BALASSA BÁLINT csendőr főhadnagyot kivégezték.

Bajtársunk Budán harcolt és fogták le 1945-ben. A népbíróóság halálra ítélte (Rónai ügyben) és az akkori köztársasági elnök, TILDI ZOLTÁN, RAVASZ LÁSZLÓ püspök közbenjárására kegyelemben részesítette.

TILDI leváltásával az AVO perújítással újból bíróság elé állította és az előbbi ügyben kivégezte.

BALASSA BÁLINT példás viselkedésével, bajtársiasságával kiérdemelte bajtársai megbecsülését. Rabtársunk a börtönben RÁCZ JENŐ, volt honvédelmi miniszter leányával /Erzsébettel/, aki büntetését töltötte a gyűjtőben megismerkedett és titkos levelezésben építették a jövőt. Hittek az erősek hitével, hogy a szabadság napja elérkezik és vágyuk, álmuk házassághoz vezet. Ennek a titkos levelezésnek én voltam a postása. Bevallom, nem volt könnyű feladat a közvetítés. Itt nem volt név, házszám, de annál több volt a vércse, akik lesték a rabok érintkezéseit (szóban, levélben, vagy intéseken). Sajnos a sors, - mint oly sok esetben, - itt is közbeszólt.

36 éve bajtársunk már a Hadak Útját portyázza.

Magam és volt élő rabtársaim nevében kérem a Mindenhatót, adjon Bálintnak békét, nyugalmat, vezesse el őt az örök boldogság honába, ahol nincs többé fájdalom, sem sóhaj, csak örök élet.

Emlékedet féltve őrzöm. Bajtársi szeretettel, postásod (G.M.)

Szeretném, ha a nyugati világban szétszóródott rabtársak, akik ismerték BALASSA BÁLINTOT, az általam írottakat megerősítenék és ha röviden is, tennének említést a csendőr börtöni összefogásról, bajtársiasságról.

Bajtársi üdvözléssel: G.M.

+ + + + +

DAJKA ISTVÁN

A CÉL SZENTESÍTI AZ ESZKÖZT.

Néhai VARRÓ MIKLÓS főtörm. emlékére.

1983. Karácsonyára kaptam meg az újonnan megjelenő B.L.-et.

Mély emberi fájdalommal olvastam abban, az elhalálozottak rovatában elsőként a jó Miklós elhalálozását. Ekkor felrévült bennem a távoli tegnapokból egy eset, amelynek én éppen csak olyan csendes szemlélője voltam. De eme eset nem olyan egyszerű volt, hanem külső és belső megnyilvánulásában volt valami, amit akkoriban el kellett titkolnunk. Erre kezét is adtunk, de hogy már, csak én élek még a szereplők közül, úgy vélem, hogy megérdemli a leírását.

Ime az eset:

1943. tavaszán, estefelé érkeztem meg a sátorhegyek övezte szép kis városkába, ahol csak egy rövidke ügyem lett volna az egyik hivatalnál. De ilyenkorra már zárva voltak és másnapra halasztottam. Az órsre mentem, ahol találkoztam Miklóssal, aki ott egy sorozatos villa és kastély betörésekben nyomozott a kassai nyom.o.-tól. Ő, az ilyen közbűntényekben, míg én meg a politikai síkon igyekeztünk ellátni akkoriban a közbiztonsági szolgálatot.

Vacsora után panaszkodott, hogy sehogy sem sikerül az ügyeket dűlőre vinni és, hogy rövidesen "kihegyesedik". (Így jellemeztük az ilyen eseteket.)

Két nappal előbb, sikerült nekik egy,- a környékben ismeretlen,- egyént igazoltatni, aki aztán Petrovics néven igazolta magát, hogy; mint munkanélküli tímársegéd, most ott az egyik nagyobb szőlőben kapás. Igen ám, de valahogy a személyleírás a munkakönyvében nem nagyon egyezett a valójával s így ideiglenesen őrizetbe véve, bekísérték. Telefonon felhívták a ráckevei őrsöt. Onnan aztán jött egy órán belül a hír, hogy az a Petrovics, még 1941. novemberében hősi halált halt az orosz fronton.

Amikor ezt az ál-Petroviccsal közölték, az nyomban beismerte, hogy ő angyalföldi gyerek és hát nagyon fél a haláltól. Amikor megkapta a katonai behívót, ott, Pesten, sikerült neki a Petrovics munkakönyvét megszerezni. Ugyanis, akkoriban, ott, Pesten, az ilyenekkel sokan kereskedtek. Egy jónevű gazdánál kapál már egy hónapja és a pincegátdorban kapott szállást. Természetesen az ilyen kapásokra akkoriban nagy szükség volt, mert nagy volt a munkáshiány ebben a szakmában. Be sem jelentették őket.

A fekhelyen és annak környékén nem találtak semmi olyan dolgot, ami arra adott volna okot, hogy a már említett helyeken, fel lehetett volna tételezni róla, hogy benne van a betörésben. Ugyanis az utolsó eset az Andrassy gróf vadászkastélyában történt, ahol is a két komondort megégették előbb, s azok mélyen aludtak, amikor 6 torzonborz betörő, a kastélyban lakó kertészt és feleségét meglepte. Megkötözték őket és szemüklátára vitték el a drága szőnyegeket, képeket, meg antik értékeket. Ez utóbiról feltehető volt, hogy hozzáértők követték el a lopást. Erről most, csak ennyit.

Közbe kell szúrnom, hogy mellettem űlt az öpk.fia, a jó Szilágyi Pista, akit kiskorából ismertem volt, mert még a 30-as évek elején egy Szabolcs megyei őrsön öpk.-om volt az Édesapja. Roppant eleven gyerek volt. Állandóan ott csellengett közöttünk és olyan "Családtag"-nak számított már. Közben megtudtam, hogy érettségi után az Édesanyja kérésére papnak készült. De amikor 1941-ben nálunk is kitört a háború a ruszók ellen, akkor Pista kijelentette, hogy: "A Haza mindenek előtt!" Abba hagyta a tanulást és jelentkezett, önként, a frontra. Jelenleg, mint karp. őrm. éppen szabadságon volt. Egy kisezűst, meg a német sógoréktól egy II. osztályú vaskereszt bizonyított, hogy nem "csellengetni" ment ki a frontra.

Ahogy Miklós bajtársam így felsorolta a dolgokat, Pista megnyomott a térdével és intett, hogy menjek ki vele. Utána mentem. Közölte velem, hogy majd ő "megszólaltatja" ezt a csirkefogót, bízam csak rá. Kihívtam Miklóst is. Pista közölte velünk, hogy mi a terve.

Édesanyja, már jóelőre megcsináltatott számára egy reverendát a Kincses szabónál, mely most a szekrényében van és könnyen ki tudja csempészni. Az őrshez, úgy 6-ik háznál van a koporsós. Annak a fiával szolgálnak együtt és most együtt jöttek szabadságra. Megmutatta a házat és közölte velünk, hogy kísérjük oda "Petrovics"-ot, aki valahol a tűzoltó-laktanyában volt egy kis helyiségben, ahol is egy cső. járőr őrizte.

Megbilincselve a járőr elkísérte a koporsós házhoz, s ekkor Miklós azt mondá nekik, hogy menjenek az őrsre egy kicsit pihenni, mert neki itt van egy kis beszélni valója a fogollyal. Én segítkeztem a koporsós fiának a helyszín elkészítésénél. Az asztalos műhely mögött volt a koporsók kamrája. Szépen egy csomóba raktuk az egyik oldalra. Egyet, a már előre elkészített asztal elé tettünk, amelyen két gyertya égett. A koporsó fedele le volt véve.

Mikor Miklós megérkezett a "kliens"-sel, barátunk már teljes papi díszben várta az asztalnál. Szép szál gyerek volt Pista és a lobogó két gyertya még magasztosabbá tette a termetét. Bizony Petrovics barátunk nagyon meglepődött, különös tekintettel a koporsó ottléte miatt.

Minket aztán Pista kitessékelt azzal, hogy nekünk itt nincs keresni

valónk. A koporsós fia kivitt minket a raktárba, az ajtót nem csuktuk be, s így aztán mindent hallattunk.

Most is felrévül bennem a jelenet, ahogyan Pista dörgő hangján bemutatkozott. Szó szerint már nem tudom idézni a teljes szöveget, immáron 41 év múltán. Így, csak dióhéjban említem meg.

Közölte vele, hogy, mint katonaszökevényt, a kassai hadbíróóság halálraítélte, mivel erre most statárium van. Tudtára adta azt is, hogy másnap reggel már kijön a hadbíróóság a hóhérral és minden tárgyalás nélkül felakaszták. Őt, - mint tábori papot, - előreküldték, hogy készítse fel a halálra. Gyónja meg hát minden bűnét és ő majd a magyarok Nagyistenénél közbenjár, hogy a bűnei megbocsájtassanak. Íme itt a koporsója is és ettől a perctől kezdve ebben kell hálnia reggelig, hogy szokja meg a halált.

Mi hátulról jól láttuk, hogy nagyon csavargatja a nyakát a koporsó felé, meg azt is, hogy az ina reszket. Feltételhez kötötte, hogy abban az esetben, hogyha nem kell neki a koporsóban aludnia, akkor az életében elkövetett minden bűnét beismeri. Pista ráállt és a már előre elkészített papírra gyorsírással írta a bűneit, majd egy órán át. Pista közben megígérte, hogy neki van olyan hatása a hadbíróóságra, hogyha önként jelentkezik a frontra, akkor nem lesz felakasztva. Mi meg csak hülledeztünk, hogy miként fér ebbe az angyalföldi gyerekbe ennyi bűn. Igaz, hogy egy-egy bűnnél felémlítette, hogy hány "Mázsát" kapott "Tentétől" a "Tivoldába" stb. Ismertette aztán, hogy ők hatan vannak itt a környéken ilyen kapások, akik elköverték az összes környékbéli nyaralók és a már említett Andrassy gróf féle vadászkastélyba való betöréseket. Említette azt is, hogy az "Árút" ott a környékben, négy helyen raktározták le, elhagyott kőbányáknál roskadozó faházakba. Említette azt is, hogy ők minden évben ilyen álnév alatt kapálgatnak szerte az országban. Az őszön a Gyöngyös-Eger környéki hegyekben, Badacsonyan, meg ahol nagyobb hegyek vannak. Ez a kapálás csak ürügy volt és mindenütt ugyanígy rámosták ki az ott talált nyaralókat meg kastélyokat. Mi csak úgy hülledeztünk, hogy micsoda egy országra kiterjedő bandát sikerült Pistánaknak leleplezni.

Utána aztán Miklós a járőrért ment és azt a parancsot adta nekik, hogy úgy vigyázzanak a fogolyra, mint a szemük fényére, mert most aztán lesz munka vele. Mi meg az őrsön kiértékeltek a Pista gyorsírását és mentek a környékbéli őrsőkre, úgy éjfél tájon az üzenetek, hogy hol és melyik pincegátdorban alvó kapást megbilincselve fogják el.

Miklóstól azután megtudtam, hogy elkapták az orgazdát is. A banda, már két nappal előbb értesítette, hogy mikor jöhet az "árúért", mely a főútvonalhoz nem messze lévő egyik elhagyott bányában lett összehordva. Egy szép nagy bútorszállító kocsi érkezett meg, s rajta volt az orgazda is, egy előkelő antikvárius, aki szintén bilincset kapott. Mikor aztán a csendőrségi területeken végeztek, akkor adták át őket a rendőrségnek. Eddig a körúti sajtó semmit sem sejtett az ügyből, mert nálunk a nyomozások nagyon ritkán kerültek a sajtóba és csakis a központból.

Ha netalán lennének e sorok olvasói között olyanok, akik vétkesnek tartják Szilágyi Pistát eme tettéért, mentségére válaszottam az elbeszélés címét, s így remélem, hogy mindenki belenyugszik.

Ez eset után, úgy hat hónapra, éppen ott jártam és Pista Édesapja közölte, hogy fia a Charkov-i harcokban hősihalált halt, de a kisezűst mellé megkapta a nagyezűstöt és, mint hadnagy lett eltemetve, valahol egy tömegsírban. Említette a jó Pista bácsi, hogy rövidesen nyugdíjba vonul, mert nincsen semmi értelme már dolgozni, hiszen jól túl van a 60-on. Szűkebb házában, Zilah környékén egy kis faluban vett egy házat és ott élnek le ketten a feleségével az életüket az ősi rögön.

Végezetül még annyit, hogy 1950-ben Franciaországban való munkálkodá-

som alkalmával találkoztam egy zilahi fiatal emberrel. Amikor megtudta, hogy én is cső.voltam, kérdezte, hogy ismertem-e a Szilágyi István csendőrt? Amikor leírta a személyleírását, akkor mindjárt tudtam, hogy Pista bácsiról lesz szó. Közölte, hogy őt is az oláhok a háború után, mint volt katonát, internálták Zilah környékén. Ott látta aztán, hogy a risnyák oláhok miként kínozták halálra a csendőröket. Így közöttük a jó Pista bácsit is. Valahol Pest környékén él még talán Emese leányuk, ki oda ment férjhez egy tanítóhoz.

Jó lenne, ha e néhány sort ő is olvashatná, ha még él és maradandóbbá válna e kis történet.

+ + + + +

VI.

A MUZEUM HÍREI

A Bajtársi Levél 1985/1.szám 51.és 52.oldalán a Megállapodáshoz csatolt,
az összes megbízottak által aláírt

M A G Y A R Á Z A T

- 1.) A torontoi Hungarian-Canadian Cultural Centre, a Magyar Ház és a M.Kir. Fegyveres Erők Muzeuma közötti 1984 december 16.-án kelt Megállapodás 6.pontjában szereplő "Csendőr Muzeumot" 1970 április 26.-án Torontóban a M.Kir. Csendőr Bajtársi Közösség központi vezetősége alapította és MKCsBK Muzeum és Levéltár néven, mint tulajdonát 1984 december 16.-ig fönntartotta.
- 2.) 1984 december 16.-án az MKCsBK Muzeumnak a Hungarian-Canadian Cultural Centre, a Magyar Háznak megőrzésre való átadásakor ez a tulajdonjog a Megállapodásban írt feltételek mellett célszerűségi okokból a M.Kir Fegyveres Erők Muzeumára nyert átruházást.
- 3.) A Muzeumi Bizottság legsürgősebb teendőjének tekintse, hogy a teljes Megállapodást angol nyelvre lefordíttassa s mindkét okíratot a grant-et adó hatóság írártárába elhelyezze, amennyiben ezen hatóság ezt szükségesnek tartja.
- 4.) A Megállapodás vonatkozó pontjainak helyes értelmezése érdekében a Muzeum és a Magyar Ház alulírott képviselői szükségesnek tartották ezen közös egyetértéssel megfogalmazott magyarázó szövegnek a Megállapodáshoz való csatolását.

Toronto, 1985. február 21.

A Muzeum részéről:

Valter Prokharaj Kertész C.M.
 múzeum
 Kiss György
 Szabó Antal
 Kiss Károly
 Jakab János
 P. Molé Károly

A Magyar Ház részéről:

Gulyás József
 elnök
 Kovács János
 alelnök
 Górsz János
 helyettes
 Kősz István
 titkár

v. SZATHMÁRY KÁROLY muzeumőr 1985 március 24.-én kelt utolsó jelentése:

" A muzeum 1985 márc.16.-án, szombaton átköltözött a Kulturközpontba. A múlt héten még néhány elmaradt darabot autóval vittem át. A teherautót Magyaródy János fuvaros vállalkozó (apja ezds.volt) bocsátotta rendelkezésünkre ingyen. A pakolást végezték a SZALONTAI és PETERDY házaspár, BORBÁS KÁROLY, MHBK vezető és én, dobozokba, zsákokba, tokokba stb. A költözést irányítani nem tudtam, oly méretű derékfájás jött rám, mely ma is tart.

A költözést irányította dr. SZALONTAI SÁNDOR, a cipekedést végezték PINTÉR ALADÁR hdgy. és dr. SOLYMOS JÓZSEF fiai, PÉTER ÉS PÁL. A fiatal, 22 éves PÉTER olyan erős, mint Toldi Miklós. A nehezebb, mint 1 mázsa súlyú Árpád szobrot felkapta a vállára és vitte le a lépcsőn a teherautóra. A Kulturközpontban KOVÁCS ISTVÁN irányításával percek alatt minden bent volt a muzeumtermekben. Köszönet mindazoknak, akik e nehéz munkát önzetlenül vállalták. Nagyon köszönjük, hogy aláírtad a Megállapodást. Így is fognak támadni. A Megállapodás és leltár 1 példányát meg fogod kapni. Különben nagyon ki vagyok, s fáradt. A levelek halommá nőttek, s az az érzésem, hogy rövidesen semmilyen levelet nem tudok írni. A múzeum berendezése jó pár hónapot igényel. Ezt is KOVÁCS ISTVÁN mérnökkel csináljuk eszténként, én délután is.....öllel szeretettel: Karcsi..."

+ + + + +

A MUZEUMI BIZOTTSÁG 1985.V.24.-én gyűlést tartott a Magyar Házban, hol dr. NAGY GYÖRGY elnök javaslatára felállította a "Vitéz SZATHMÁRY KÁROLY MUZEUMI EMLÉKALAP"-ot (Alap). Az Alap célja, hogy a Múzeum berendezéséhez szükséges anyagiakat előteremtse, hogy v. SZATHMÁRY elképzelésének eleget tudjon tenni. Ez tulajdonképpen egyszeri gyűjtést jelent a Múzeum részére, s ősszel, az elszámolás után megszűnik.

Az anyag egy része VI.21.-én a torontoi u.n. KARAVÁN (közös nemzeti-ségi kiállítás és vásár) alkalmával már ki volt állítva, hol kiváltotta a nagyközönség osztatlan érdeklődését. (Dr. Sz. S. 1985.V.29, és KM 1985. VI.8.- és 22.-i számai.)

1985.VII.24.-én v. SZATHMÁRY KÁROLY lakásából a még visszamaradt és muzeális szempontból értékes anyagot, melyre a család igényt nem tartott, dr. SZALONTAI SÁNDOR, JAKAB IVÁN és BORBÁS KÁROLY átvették és 30.-án átszállították a Múzeum új helyiségébe.

+ + + + +

Dr. SZALONTAI SÁNDOR csop. vez. 1985.VIII.12.-i jelentéséből:

" Akik a B.L.-ben és magánlevélben elleneztek a múzeumnak ilyen formában való megvalósítását, legtöbben azt kifogásolták, hogy a múzeum nevében nem szerepel a "csendőr" szó. Elsikkasztottuk, mint ahogy egyik bajtársunk írta. De a bírálatok mellett kaptunk tanácsokat és javaslatokat is. Ezek is szépen hangzottak, csak az volt a bajuk, hogy a javaslatot tevők nem gondoltak arra, hogy javaslatukat gyakorlatilag és rövid időn belül hogyan lehet megvalósítani.

Mert mindegyikhez pénz kellett volna. És pedig sok pénz. És nem csak egyszeri adomány, hanem minden évben, ameddig azt akarjuk, hogy a Múzeum fennmaradjon. Már pedig vészesen apad a létszámunk. S mi lett volna akkor, ha egyszer csak az adomány nem elegendő a kiadások fedezésére? S vajon akadt volna-e csendőr, aki az ilyen labilis anyagi bázison nyugvó múzeum kezelését és gondozását elvállalta volna? Vagy, ha a múzeumot kezelő csendőr (-ők) megbetegszik, vagy képtelen lesz a teendői ellátására, figyelembe véve a mi magas életkorunkat, lehet-e számítani arra, hogy

akad másik cső., aki ezt a feladatot ellátja? S ha nem akad, ki viseli gondját a Muzeyumnak? Senki!

Azonban így, mint "Fegyveres Erők Muzeyumát" a nemzeti érzésű emigráns magyarság közkincsnek tekinti. Ha MI CSENDŐRÖK ki is halunk, mindig lesznek magyarok, akik a muzeyumot továbbra is fenntartják és gondozzák, tekintet nélkül arra, hogy a benne lévő emléktárgyak milyen eredetűek!

Mindez a Megállapodásban szépen le van fektetve, s még az is, - ha figyelmesen elolvassuk, - hogy az ország felszabadulása esetén a muzeyumi tárgyak hazaszállíthatók lesznek, mivel ez esetben a Megállapodás automatikusan felbomlik.

Ennél jobb biztosítást a bizonytalan jövőre nézve nem birtunk kitálalni. Ha valakinek volt egy jobb ötlete, miért nem közölte AKKOR velünk? Könnyű valamire azt mondani, hogy nem jó, de akkor tessék egy jobbat, egy megvalósítható megoldást is ajánlani.

És, ha nem fogadjuk el akkor a Magyar Ház ajánlatát, vajjon lenne-e ma Muzeyum? Nem lenne! Ugyanis a lakást a gyerekek rövidesen el akarják adni, s ebben az esetben nem igen maradt volna más választásunk, mint a muzeyumi tárgyakat papír dobozokba becsomagolva, (költözködéskor kb. 60 doboz és 19 szekrény volt) egy néhány áldozatos bajtárs pincéjébe helyeztük volna el és ott várták volna a szebb jövőt, ha csak közben a pénz és az egerek meg nem ették volna!

De, mivel az ezer és ezer mérföld távlatából kritizálók és feltételeket szabók, - akik nem ismerik, mert nem is ismerhették az itteni helyzetet, - nem tudtak megtorpanítani bennünket, ezért elfogadtuk a Magyar Ház ajánlatát és most VAN MUZEUM!

A CSENDŐREMLÉKTÁRGYAKAT EGY NÉHÁNY EMBERÖLTŐRE MEGMENTETTÜK!....."

+ + + + +

DOMOKOS SÁNDOR B.L.főszerkesztő 1985.VIII.1.-i jelentéséből:

"... Julius 23.-án a torontoi Magyar Házban megnéztük a Muzeyumot, melynek hivatalos megnyitása VIII.17.-én lesz, de ma is impozáns képet nyújt. Nem lehet elvitatni azt a tényt, hogy, bár a megboldogult SZATHMÁRY KÁROLY bs.-unk szívét, lelkét adta az anyag összegyűjtéséhez, a magánlakás millióje nem volt alkalmas arra, hogy az anyag gazdagságát ilyen szépen csoportosítva, áttekinthetően és zsúfoltságmentesen tárhassa a látogató szeme elé.

Így, úgy a honvéd, mint a csendőrananyag, most méltó otthonhoz jutott, melynek berendezése nem kis mértékben a SZALONTAI házaspár érdeme. Úgy érzem, hogy ezért kötelességünk nekik köszönetet tolmácsolni. Beigazolódva látom az átadás szükséges voltát, mely az utolsó pillanatban megtörtént.

Az elintézéssel egyetértek, azt jóváhagyom...."

+ + + + +

HORVÁTH LAJOS bs. (Trenton N.J.USA.) 1985.VIII.15.-i leveléből:

"... Másnap megnéztük a Muzeyumot is az új helyen. Sokan voltak látogatók. Egy ilyen muzeyumot átnézni, - mivel más anyagok is vannak, nem csak a Testületbeliek, - hosszabb időre lenne szükség...."

PEKÁRY ISTVÁN bs. (Mineral, VA.USA.) 1985.VIII.15.-i leveléből:

"... Fiamék Torontóban felhívták dr.Sz.-t, aki kézségesen megmutatta nekik a Muzeyumot... Több órát töltöttek ott, nagyon szépen van elhelyezve minden, s a csendőr-tárgyak dominálnak. Csinált képeket, s ha készen lesznek, küldök..."

/ A muzeyumi látogatásokról szóló beszámolókat folytatjuk a B.L. következő számában ./

A MUZEUMI BIZOTTSÁG a M.Kir.Fegyveres Erők Muzemának ünnepélyes megnyitására, 1985.VIII.17.-én este 6 órára, meghívót adott ki.

Díszvendégek és ünnepi szónokok: Brig.Gen. A.JOHN A. MCGINNIS, CZAPÁRY ZOLTÁN m.kir. repülő-ezredes és JAKAB IVÁN m.kir.csendőrfőhadnagy.

A katonaviselt bajtársak, a szabadságharcosok és barátaik megjelenését kéri. Este 7:30-kor az Árpád-teremben társasvacsora és Szt.István napi bál a Kultur Központ rendezésében. (Magyar Élet,1985.VIII.10.)

+ + + + +

A MUZEUM megnyitásáról, valamint annak részletezett berendezéséről, Dr.SZALONTAI SÁNDOR beszámoló jelentésben tájékoztatta a B.L.t-t, melyet teljes terjedelmében a következő számunkban közlünk: A Szerkesztő.

+ + + + +

VII.

KÖNYVISMERTETÉS - SAJTÓHÍREK

" SZÉTSZÓRÓDÁS ", versek, írta és kiadta DOMOKOS SÁNDOR, (Winnipeg, Man.,Kanada) 55 oldalon puha kötésben, 1985-ben.

A küzdelmes, rohanó hétköznapok után a hétvégeken, hármas munkaszüneteken, az emberek tömegesen igyekeznek elhagyni a poros városokat, a zajt, a legtöbbször szomorú híreket adó TV-t, az érzékiséggel, vagy gyilkosságokkal szórakoztató filmeket. Igyekeznek, már néha péntek este, hogy minél több időt tölthessenek a friss, egészséges levegőn, hogy élvezzék a napfényt, a csendet, a hegyek és tavak szépségét. Ha friss forrásvizet is találnak, vígan szürcsölnek belőle és elfelejtik a dobozokba zárt műitalokat.

Amikor a "SZÉTSZÓRÓDÁS" c. verseskötetet olvastam, ez jutott eszembe. Nem is kell messze menni, csak kézbe kell venni ezt a könyvet és megtaláljuk a csendet és a kikapcsolódást. Ilyen üdítő, tisztalevegőjű írást ritka ma találni. A költő meleg érzéssel telt lelkét tárja felénk, őszintén, szeretettel. Azt a lelket, amibe a Teremtő három kincset rejtett el: a hitet, a szeretetet és a szépségek meglátását, amit a költő versben, kőben, színekben akar megosztani mindenkivel. Ez a lélek erőforrás, mert átvesszük melegét versein keresztül.

Töprengéseiben felismerhetjük gyarló magunkat, átérezzük embertársaink szenvedését, meglátjuk az élet sok oldalát. Ha letesszük a könyvet, elgondolkozunk. Mennyi nehéz útat kellett ennek az embernek végigjárnia, aki / a "Miért?"-ben / így ír:

"... Miért nem halhattam ott a Tisza-gáton,
az őszi ködben susogó sáson?
Mért nem halhattam meg ott a Várban,
a háború vérzivatarában?...
Miért nem haltam éhen ottan,
az orosz földön, elhagyottan?..."

Mégis megőrizte idealizmusát, a szépben való hitet, aki egy baráti kézfogást is kötelezőnek ismer el, fogadkozás nélkül, ("Egy kézfogásban"). Aki meg tud bocsájtani, ha bántották, ha nem értettek vele egyet, mert tudja, az élet túl rövid már és "... a megbocsátás a legtisztább oltár.." ("Három Pajtás")

Szüleihez, feleségéhez és testvéreihez írt sorai megható szeretetet tárnak fel ("Negyvenedik házassági évfordulónkra"). Barátaira való emlékezés a hűség és szeretet sorai ("Barátság" és "A csata hajnalán"). Ha szülőföldjére gondol ("Hazajárok"), hol boldog fiatalságát töltötte, így ír: "... Sokszor, oly sokszor hazajárok. Csak úgy, az est ezüst magányán,
Nem repülön, vagy vonaton... Emlékekből szőtt fogaton."

Szinte behunyjuk a szemünket, s mi is vele megyünk "emlékeinkből szőtt fogaton". Milyen kár, hogy az itt felnőtt fiatalság nem tudja már felfogni ezer szépségét, kifejező képességét a magyar nyelvnek. Sokat vesztenek ezzel és mi is velük. Olyan igaz, ahogyan "Öreg Bajtársak" -nak c. versében írja:

"... Ma már fiad sem érti benned ezt,
Hogy könnybe lábad szemed és beszéded
Meg elcsuklik, ha mondd: Budapest...
Vén, elkallódott árnyai a múltnak,
Hol volt még hit, meg szeretet, s remény...
Mi, álmodozó, öreg Don Quixote-ok,
Kikben az álom, ma is, szinte él!..."

De az elmúlással is sokat foglalkozik / "Nyomtalanul" /, s így ír:

"... Magambanézek...
Vérzem, könnyezem
És imádságra kulcsolom kezem.

...
így szállok el
Hangtalan csöndben
Felhőfoszlány
A végtelenben."

Ennyi szépség után, csak hálás megbecsüléssel gondolhatunk a költőre, magyar testvérünkre. Talentumait megőrizte és megduplázta. Isten jutalmazza meg érte. (Sz.J. Calgary)

(A könyv megrendelhető a B.L.-en keresztül. Ára: 8 Kanadai Dollár.)

+ + + +

MAGYAR ÉLET, Hungarian Life, (Sydney, N.S.W.) Az ausztráliai magyarság egységes tartalommal megjelenő hetilapja, (főszerkesztő: CSAPÓ ENDRE) 1985.II.14.-i számában "Háromezer csendőr emlékére" címmel hozza az MKCsBK Központi Vezetőjének 1985.Csendőrnapi kibocsátott körlevelét.

PERTHI MAGYAR HÍREK, a nyugatausztráliai magyar szervezetek hivatalos értesítője (felelős szerkesztő és kiadó: VESZELY GYULA), 1985 novemberi számában a Csendőrnapi alkalmából beszámol az egyházi megemlékezésekről és közli, teljes tartalommal, v.SZOMBATHY LAJOS JÁNOS, a B.L. levelező munkatársának " Mi a magyar csendőr " c. cikkét. A visszaemlékezés a SZUT jólismert 71. pontjával kezdődik, felidézi az őrs életét, szolgálatát és mindazt a sok tennivalót, amit a járőrök magukra vállaltak és elintézték, hogy a körletben rend, békesség és közbiztonság legyen.

DUNA, svájci magyar tudósító, Fahrwangen, Svájc. (szerkesztő-kiadó: GILDE BARNA,) 1985. jan.-feb-i számában ismerteti MÁTHÉ JENŐ, az MHBK párizsi csoportvezetője által, péntek esténkénti rendezett történelmi előadásokat, melyeket általános érdeklődés mellett tartottak meg 1984. XII.14 - 1985.III.22.-ig rendszeresen. A június-juliusi 4.szám az Európai Erontharcos Szövetség, 1985.IV.29-30.-i közgyűléséről és v.DUSKA LÁSZLÓ, MHBK központi vezető franciaországi látogatásáról számol be.

MAGYAR ÉLET, Hungarian Life, Toronto, Ont.Kanada (Elnök: LÁSZLÓ ANDRÁS) 1985.VIII.17.-én megjelenő száma hozza DOMOKOS SÁNDOR: " Két tűz között " c. háborús elbeszélését.

A KANADAI MAGYARSÁG, TORONTO, Ont.KANADA Aug.24.-i száma közli DOMOKOS SÁNDOR cikkét: " Szent István öröksége: a Kereszt és a Kard " címmel. A cikk alap gondolata, hogy ez a kettős szimbólum alapozta meg azt a lova-

gias szellemet, mely még az '56-os forradalmat is tiszta, lovagias harc-
cá szentesítette és ma sem engedi azt a " megtorló bosszú szennyes esz-
közévé " süllyedni.

+ + + + +

VIII.

A VEZETŐSÉG LEVELESLÁDÁJÁBÓL

A Központi Vezetőség, a Bajtársi Levél szerkesztősége és kiadóhíva-
tala ezúton is köszönetet mond a Húsvétra kapott jókívánságokért és
azokat szeretettel viszonzozza.

+ + + + +

A Calgary-i Bajtársaknak !

Tíz év, a történelemben, csak egy röpke pillanatnak számít, azt mind-
nyájan jól tudjuk. Nem így áll azonban az emigrációs szervezeteink életé-
ben. Ott 10 év igen nagy idő!

Tizenegy évvel ezelőtt, a bajtársak kívánságára kerültem az MKCsBK
élére, mint vezető. Munkatársakat kellett választanom, mert ezt a munkát
lehetetlen lett volna egy embernek ellátni. Körül kellett tekintenem
csoportjaink tevékenységében, s bajtársi életében. Tapogatódzásom ered-
ményre vezetett, mert találtam egy olyan csoportot, amelynek tagjai e nem
könnyű feladatot hajlandók voltak, nemcsak elvállalni, hanem azt csendőr
becsülettel, híven el is látni.

Ez a csoport a Calgary-i Csoport volt.

Az általam lefolytatott választás meg is erősítette ezt az eredményt.
Én pedig boldog voltam, hogy az emigráció harmincadik évében, még mindig
vannak ilyen lelkes csendőrök, akik a vállalt feladatot el tudják látni.
Egy vezető, csak úgy tud jól vezetni, ha munkatársait jól választja meg.
Úgy érzem, hogy jól választottam, mert a Calgary-i csoport tagjai "kemé-
nyen állják a sarat!"

Levélben, telefonon, hamar megismertem a Calgary-i csendőröket, s így
igen nagy volt az örömöm, amikor 1977-ben meghívtak, hogy én legyek a
Csendőrnapi szónokuk.

Óriási hóvihárban érkezett meg a repülőgépem Calgary-ba. Ott fogadott
engem egy lelkes kis küldöttség, s ott szoríthattam kezét a vezetőségem-
ben működő négy bajtárssal.

Három napot töltöttem Calgary-ban, s egy pár bajtársam házában is
megjelenhettem. Ott, a bajtársi kapcsolat még jobban felmelegedett közöt-
tünk. Ők, próbáltak engem megismerni, míg én pedig őket. Ez a pár nap
újabb fordulatot jelentett a vezetői munkámban. De hiszem, hogy munkatár-
saim is közelebb kerültek hozzám.

Kilenc év elteltével az én mandátumom lejárt, de a Calgary-i bajtár-
sak maradtak tovább a helyükön. Ma is dolgoznak rendületlenül. Távozásom
alkalmával nagy örömökre szolgált az is, hogy az utódom is a lelkes
Calgary-i csendőrök közül került az élre!

Calgary-i csendőrök! - Bajtársaim! - szeretettel köszöntelek Bennete-
ket a 10 éves évforduló alkalmából. - Végezzétek munkátokat olyan lelke-
sen, mint azt az elmúlt évtizeden keresztül tettétek! Úgy érzem, hogy kö-
szöntésemhez igen sok cső.bajtárs csatlakozik a világ minden részén, mert
azt Ti méltán megérdemlitek!

HÍVEN, BECSÜLETTEL, VITÉZŰL !

Sarasota, Fl.USA. 1985, július 15.

vitéz BARANCHI TAMÁSKA ENDRE
volt MKCsBK vezető

N. N. EURÓPA "... Mellékelem szokásos szerény adományomat. Egyébként élem a nyugdíjasok életét, szídom az állandó drágulást és bosszankodom az elamerikásodott fiatalság állandó okay-zása és ősvadoni viselkedése miatt. Óh, drága Európám, hová lettél?! Úgy látszik a jólét elfeledteti a kulturát, a múlt hagyományait. Égbekiáltóan szomorú, hogy a tömeg ízlésére kényszerítenek mindenkit. A tömegembernek a jólét többet árt, mint a szegénység, autójában gyorsabban éri el a majomság állapotát. - Bocsánatot kérek a majmoktól, nem akartam őket megsérteni. - De, hogy " ez a fejlődés menete elvtársaim," ezt tényként regisztrálhatjuk. A termelés és kínálat esszerint igazul: a polgári közepet kivágták (minőség és ízlés tekintetében), marad a bővli és a megfizethetetlen luxus. Lehetetlen ezt észre nem venni egy öregedő európainak, akiből a visszaemlékezés és a lelkesedés még nem halt ki. Aki azonban sok minden átélése, át-szenvedése után kénytelen a kulisszák mögé nézni, fanyar szájíz kap és cinikussá válik.

Az Európai Gazdasági Szövetséget, Anglia után, most bővítik ki Portugáliával és Spanyolországgal, miután bebizonyították, hogy " derék, demokratikus emberek lettek." Nagy vita keletkezett az ügyből és pedig a mezőgazdasági szubvenciók miatt. A németek megint fizethetnek! Ők az egyetlenek, akik fejhetők! A munkanélküliség nem komoly, csak azzá fújják föl. MUNKANÉLKÜLIEK A MUNKAKERÜLŐK! Kellemeőbb stemplizni járni, mint alkalmi munkákat vállalni. Átmeneti munkanélküliségről természetesen szó lehet egyes esetekben. Oka: a termelés átszervezése, szükségletek telítése és néhány, -blöffre épített, -vállalkozás megbukása.

Itt, jóval 1% alatt van. 4%-ig normális.

Reagan elnök újraválasztását - dacára az amerikaellenes hangulatnak, - itt, Európában, a többség szívesen fogadta, mert ezzel hátvédre számítanak, de nem akarják országukat hadszíntérnek kitenni. Erre a félelemre épülnek rá a különböző " békemozgalmak " és akadályozzák az államműködést. Megnyugvás nincs! Úgy néz ki, mint a színházban, ha a felvonás után még nyitva hagynák a függönyt. Nincs befejezés. Erről többen gondoskodnak.

A dollárfolyamat hirtelen felugrása átmeneti zavarokat okozott az ár-alakulásban. Érthető, mert a kötések ebben történnek. Senkisé tudta a való okát, s azoknak lett igazuk, akik blöffnek vélték. Most száll lefelé.

Kár, hogy egyszer nem jössz át, mert sok minden volna még elbeszélni való.

Bajtársainknak meleg üdvözetem. Öllelek. (1985.IV.17.)

Reagan amerikai elnök európai látogatása május elején, a II.Világháború 40 éves évfordulója alkalmával, már hetekkel előtte, Németország belpolitikájában nagy zűrzavart és vihart váltott ki. Bár az érdekelt kormányok gondosan előkészítették a látogatás legkisebb részleteit is Németországban, az utolsó napig nyitott kérdés maradt, a katonai temető meglátogatása és az elesett katonák emlékművének megkoszorúzása.

Mindkét kormány elengedhetetlenül ragaszkodott ehhez a rendkívüli történelmi jelentőségű tényhez, mellyel jelképesen kifejezésre juttatandó volt a háborús felek végleges megbékélése. Hasonló megbékélés történt már a franciák és az angolok felé és most folytatódott a hollandokkal. Majd félszázad után a kiengesztelődés az érzelmi és jelképes feltétele a nyugati világ reálpolitikai együttműködésének és közös érdekeik felismerésének.

A tervezett megbékélési aktust, nem sikerült, sem a belső, sem a külső oldalakról elgáncsolni. A német kormány kifejezésre juttatta, hogy a mai Németország demokratikus állam és sem gondolkodásával, sem személyi állagával már nem azonos a 40 év előttivel.

Az amerikai elnök látogatásának részletei közismertek. Összegezésül, annyit megállapíthatunk, hogy Reagan, feleségével és kíséretével, kedvező benyomást keltett Európában. Becsületos, segítő szándéka nyilvánvalóan jelentkezett...." Jó, jó, de odahaza Amerikában, nem fogják-e le a kezét?... És ki lesz az utódja?..."

Mire az elnök spanyol és portugál látogatásai után hazarepült, minden elcsendesült és egy hét után már senki sem beszélt róla.

Tudomásul vették a történeteket és napirendre tértek felette!
Ölellek. (1985.VI.14.-én.)

v.N.L. (Northfield,OH.USA.) 1985.V..." Látásom nullára csökkent, ezt a pár sort is, szinte az orrommal írom. Megkaptam a B.L.-t.Áldja meg az én jó Istenem, úgy Önt, mint szeretteivel együtt, munkatársait is. Megkérem, tolmácsolja üdvözetemet és szép munkájáért hálás köszönetet DOMOKOS SÁNDOR főszerkesztő bs.-unknak...."

+ + + + +

IX.

ÉRTESÍTÉSEK - HELYESBÍTÉS - NYUGTÁZÁSOK

A B.L. 1985/1.számában a sajtóhibákat az alábbiak szerint javítjuk:

4. oldalon : A 2/a ponthoz: A Vitézi Rend Jubileumi Érdemkeresztjét elnyerték még alábbi bajtársaink: Id.v.HANGODI JÁNOS, v.KERESZTES LAJOS,v.SZOMBATHY LAJOS JÁNOS és ifj.v.KŐRÖSSY ZOLTÁN.

4. és 5.

oldalon : A 3.pontban: Helyesen a Vitézi Rend Jubileumi Emlékkeresztjét nyerték el: DOMOKOS SÁNDOR,dr.FABÓ KÁROLY,VÖRÖS IMRE, SZELEI JÓZSEF,FAZEKAS LAJOS és VARGA ISTVÁN tb.cső. és v.RÁCZ ISTVÁN.

7.oldalon : néhai ANTALFFY PÁL őrgy.helyesen a komáromi cső.osztálynak volt a parancsnoka.

49.oldalon : A M.Kir.Fegyveres Erők Muzeuma Muzeumi Bizottságának tagja még a Muzeum részéről, KISS KÁROLY bs.

+ + + + +

1881-1981 csendőrmellkép, plakett, bronzszínűben, 5" x 8" nagyságban a Jubileumi Csendőr mellszoborról, 7 1/2 x 10 inch nagyságú falpra erősítve, DOMOKOS SÁNDOR alkotása. Ára 15.00 - kanadai dollár és postaköltség.

Megrendelhető az összeg beküldése mellett a Kiadóhivataltól.

Cím: Veterans' Association, 712-54th Ave. S.W. Calgary, Alberta, T2V OE1, Canada.

Dr.ANDRÓCZI FRANK FERENC ny.egyetemi tanár bs.-unk,mint őstermelő MELOMEL néven hozza forgalomba saját termelésű és palackozású szőlő, alma,körte és méz-borát. Mint méhészt és gyümölcsstermelőt, több elismerést és oklevelet szerzett.(B.L.1979.1.sz.)7.5dl.üvegenkénti ára 5.-US dollár, egy tucat: 55.-

Cím: Ferenc Frank ANDRÓCZI, Rt.6.Box 323,Buckhannon,W.V.26201 USA.
(K.M.V. 1985.VII.7.)

+ + + + +

Az MKCsBK Vezetősége

ezúton is köszönettel nyugtázza Közösségünk fennmaradását célzó felülfizetéseket, az önkéntes hozzájárulásokat és egyéb pénzküldeményeket 1985 március 12 - augusztus 31-ig

Dr. A.L.	BL US	20.00	P.I.	BL	15.00	T.J.	BL	15.00
N.J.	BL	15.00	S.F.	BL	24.00	T.Á.	BL	15.00
Melbourne csop.			K.M.	BL	50.00	K.J.	BL	15.00
II.részlet			K.J.	BL US	20.00	M.B.	BL	25.00
	BL	140.00	Özv.G.M.	BL US	100.00	B.J.	BL	15.00
v.B.T.E.	CsJ	6.00	v.N.L.	BL US	5.00	T.P.	BL	15.00
Özv.H.S.	BL US	15.00	K.Gy.	BL US	20.00	M.I.	BL US	20.00
New Brunswick			MCsCsK	BL US	250.00	E.G.	BL US	15.00
csop.	BL US	150.00	A.P.J.	BL US	20.00	K.G.	BL US	10.00
H.S.	BL US	20.00	v.Cs.I.	BL+SA	45.00	N.N.	BL US	10.00
Calgary			B.J.	BL	20.00	J.P.	BL US	12.00
csoport	BL	48.00	G.M. Cs.Pl+BL		27.00	v.P.K.	BL	50.00
S.L.	BL	50.00	v.B.J.	BL US	15.00	P.I. Cs.Pl.+	BL	35.00
V.J.	BL US	20.00	v.Á.A.Z.	BL US	10.00	Cz.F.	BL US	30.00
Cs.J. SA+BL		30.00	v.J.L.L.	BL	20.00	B.J.	BL	10.00
Angliai csop.			Sz.I.	BL	15.00	S.A.+v.Sz.K.	BL US	20.00
	BL	108.00	Cs.L.	BL	20.00	v.dr.T.O.		
Melbourne csop.			D.B.	BL US	20.00	+		
III.részlet	BL	25.00	L.F.	BL	12.00	v.Sz.K.	BL US	20.00
S.I.	BL	12.00	Sydney csop.			Tourcoing		
S.L.	BL	12.00		BL	312.83	csop.	BL	50.00
Özv.P.I.	BL	20.00	Sydney csop.			Dr.Sz.S.	BL	20.00
			BL porto		60.03	S.F.	BL	12.00
v.D.Gy.	BL US	15.00	Dr.R.B.	BL US	24.00	J.I.	BL	25.00
v.Özv.O.S.L.	BL	35.00	S.F.	BL	20.00	V.L.	BL US	15.00
dr.H.E.	BL US	25.00	B.Á.	BL US	20.00	Özv.H.Á.	BL US	20.00
Calgary			v.n.N.K.	BL	450.00	T.J.	BL US	25.00
csoport	BL	48.00	P.I.	BL	12.78			

+ + + + +

LAPZÁRTA UTÁN ÉRKEZETT:

BETEGSÉGEK - FELGYÓGYULÁSOK

a Hamilton-i (Ont.Kanada) csoportunknál:

PAPP FERENC cső.-t 1985.VII.5.-én a nyak bal oldalán lévő főütőere eldugulása miatt a Szt.József Kórházba szállították. Az orvosok a dugulást megszüntették és 6 napi kezelés után gyógyultan hazaengedték.

v.JAKAB FERENC cső.-t 1985.VII.25.-én szállították kórházba,hol az alapos kivizsgálás vérrákot állapított meg. Állapota a kórházi gyógykezelés folytán javulóban van és remény van arra, hogy a kórházat rövidesen elhagyhatja.

v.nemes NAGY KÁLMÁN tb.cső. 1985.VII.23.-án a kórházban sérvműtéten esett át sikeresen. A bal lábszárában fellépett fájdalom megszűnte után, néhány nap múlva a kórházból gyógyultan távozott. (Id.S.M.1985.VIII.29.)

+ + + + +

HALOTTAINK

Ft.Dr. HETS (JÁNOS) AURELIAN O.S.B., Sao Paulo és környéke (Brazilia)

magyar lelkésze, az MKCsBK tisztelt barátja, 1985.VIII.12.-én, 72 éves korában meghalt. (v.V.M.A. 1985.VIII.24.)

Búcsúztatását a B.L. 1986/1. számában hozzuk.

+ + + + +

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS:

v. SZATHMÁRY KÁROLY cső.szds. - Édesapánk - elhunyt és temetése alkalmából kifejezett szerető együttérzésért, a bajtársi részvétért, a szép virágokért és koszorúkért hálás köszönetüket fejezik ki:

Dr.SZATHMÁRY EMŐKE, SZATHMÁRY KARA és SZATHMÁRY TÜNDE,
Toronto, (Ont.) 1985. szeptember 4.-én.

+ + + + +

IX.

ÉRTESÍTÉS, HELYESBÍTÉS, NYUGTÁZÁSOKHOZ: 4. oldalon:

ifj.vitéz Kőrössy Zoltán tb.cső. címe:

11227 Woodson Avenue,
KENSINGTON, MD., 20795 U.S.A.

Tel. : (301)- 946-2414

+ + + + +

Kegyelemteljes, kellemes szép Karácsonyt és szerencsés, boldog Újesztendőt kíván Bajtársainak, Hozzátartozóiknak, barátainak az MKCsBK Vezetősége, a Bajtársi Levél Szerkesztőség és Kiadóhivatala.

EMLÉKEZÉS 1956 OKTÓBERÉRE.

A sárguló fákkal és hulló levelekkel együtt érkezik el hozzánk minden évben annak a feledhetetlen ősznek az emléke, mely minden tragédiájával együtt is nekünk, a még élő nemzedéknek, a legnagyobb élményt jelentette életünkben... Miért?... Azért, mert akkor egy történelmi pillanatra, mint nemzet, fölülelemelkedtünk a hétköznapiság szintjén. Egy pillanatra elkápráztattuk a civilizált világot azzal, hogy nem úgy cselekedtünk, ahogyan az "ésszerű", a "pragmatikus", egyszóval a megalkuvó lényünk diktálta, hanem, mint modern Dávid szálltunk szembe az elnyomást képviselő Góliáttal. Elbuktunk, de olyan lángot gyújtottunk meg az emberiség szívében, mely ma sem a-
luadt ki. Elég csak a lengyelek ellenállására, vagy az afgánok hősies küzdelmére gondolnunk, hogy lássuk, hogy a szabadság-láng ma is él.

Mi, magyarok, voltunk e láng meggyújtói, de - kérdezem, - hordozói vagyunk-e annak ma is? EZ ma a döntő kérdés, huszonkilenc évvel az események után! Vagyunk-e ma is olyan bátrak, hogy MINDEN elnyomásnak, minden igazságtalanságnak, minden kizsákmányolásnak a szemébe mondjuk ötvenhat üzenetét: "SZABADSÁGOT MINDEN NÉPNEK!" Vagyunk-e annyira fölülelemelkedettek, hogy minden elnyomást egyaránt elítéljünk? Büszkéek vagyunk-e még arra, hogy még ma is megőriztük forradalmunk tisztaságát azzal, hogy nem folyamodtunk a terrorizmus, ma már annyira népszerűsített eszközeihez? Vagyunk-e ma is olyan önzetlenek, mint ott, Budapest utcáin, mikor a kirakatok árú-csábítását oly' tiszta szívvel útasítottuk vissza?! Képesek lennénk-e ma is, napi jólétünket feláldozva, barrikádokat építeni? Ma is hajlandók lennénk-e a golyózáporban is átrohanni egy sebesült segítségére. Ma is hajlandók lennénk-e a lefegyverezett ellenfelet a népharagtól megvédeni?

Mindezek a kérdések, ma, időszerűbbek, mint valaha! Ma, amikor úgy otthon, mint itt az emigrációban az anyagiség megalkuvása egyre dominálóbbá válik, egyre nehezebb elképzelnem azt, ami akkor, huszonkilenc évvel ezelőtt ezek a tettek történelmi valóságok voltak a pesti utcán! Történelmet viszont, csak az a nép képes formálni, aki nem a kézzelfogható mának, hanem csak a reményekben létező jövőnek él. Az nem számít, hogy egyénileg megérjük-e a győzelmet, csak az számít, hogy az igazságot és szabadságot szolgáló küzdelemnek voltunk a harcosai. Aki csak a győzelemben való osztozás öröméért küzd, az ne is álljon sorainkba! Ide csak az való, aki Madách-csal együtt hirdeti, hogy az ember legnemesebb célja hinni és küzdeni!

DOMOKOS SÁNDOR, 1983
Winnipeg.